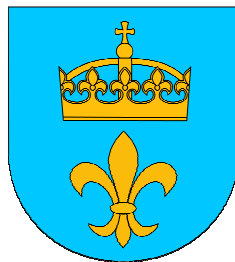

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY SZYDŁOWO W OBRĘBACH GEODEZYJNYCH JARACZEWO I SKRZATUSZ

Opracowanie:
mgr inż. Tomasz Kuźniar

Poznań, 13 października 2020 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE PROGNOZY	3
1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY	3
2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZAŃ Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
2.1. CELE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	4
2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	4
2.3. POWIĄZANIA PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	5
4. ANALIZA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU	6
5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA ORAZ OCENA JEGO STANU	8
5.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O OBSZARZE OBJĘTYM MIEJSCOWYM PLANEM ORAZ WOKÓŁ OBSZARU OPRACOWANIA	8
5.2. POŁOŻENIE TERENU W PONADLOKALNYM SYSTEMIE POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH	8
5.3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	8
5.4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO.....	10
5.5. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	10
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU USTALEŃ PLANU.....	13
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	13
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA PLANU	14
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU NA ŚRODOWISKO	16
9.1. OCENA WPLYWU PROPONOWANYCH ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU NA OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ W TYM CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	16
9.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU, W TYM BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, POZYTYWNE I NEGATYWNE.....	17
10. CHARAKTERYSTYKA I OCENA ISTNIEJĄCYCH ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W USTALENIACH MIEJSCOWEGO PLANU W ASPEKCIE OCHRONY ŚRODOWISKA.....	21
10.1. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU Z PRZEPISAMI PRAWA DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA	21
10.2. OCENA STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ.....	22

11. WNIOSKI.....	22
11.1. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNE ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000	22
11.2. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO, JEŚLI STWIERDZONO WYSTĘPOWANIE ZNACZĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000.....	23
11.3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	23
11.4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	23
12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	24
13. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW WYKORZYSTANYCH PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY.....	30

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE PROGNOZY

Podstawę prawną wykonania niniejszej prognozy stanowi Uchwała Nr XV/128/16 Rady Gminy Szydłowo z dnia 17 czerwca 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz.

Podstawę prawną wykonania samej prognozy stanowią:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [22],
- ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. [23],

oraz następujące dyrektywy unijne:

- Dyrektywa 2001/42/WE (SEA Directive) z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001 r.), określająca wymagania przeprowadzenia oceny w odniesieniu do planów mogących mieć znaczące oddziaływanie na środowisko. Jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowywanych dokumentach dla wspierania zrównoważonego rozwoju,
- Dyrektywa 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości Dyrektywę Rady 85/337/WE i 96/61/WE (Dz. Urz. WE L 156 z 25.06.2003 r.),
- Dyrektywa 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska (Dz. U. L 41 z 14.02.2003)
- Konwencja z Aarhus - Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 78, poz. 706).

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [22] prognoza oddziaływania na środowisko stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY

Celem prognozy opracowanej dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, środowisko kulturowe, zabytki i dobra materialne, będących potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

W prognozie oddziaływania na środowisko, w oparciu o wykonane opracowania dotyczące charakterystyki i stanu środowiska przedmiotowego terenu, dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej.

W wyniku analiz wskazuje się istotne potencjalne konflikty między użytkownikami przestrzeni, realizację założonych celów ekologicznych i ich wpływ na elementy środowiska, świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, a także możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska.

Pełen zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko oraz stopień szczegółowości informacji zawartych w opracowaniu został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pile oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [22].

Zgodnie z ww. artykułami niniejsza Prognoza zawierać powinna:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- analizę i ocenę stanu środowiska na obszarze objętym przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

- analizę i ocenę istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
- analizę i ocenę celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.
- streszczenie w języku niespecjalistycznym.

2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZAŃ Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. CELE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Celem planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz.

Przedmiotem dokumentu jest ustalenie przeznaczenia terenu eksploatacji powierzchniowej w celu umożliwienia wydobywania kopaliny ze złóż znajdujących się w obrębie gruntów leśnych, wymagających uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze, zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [25].

Zakres ustaleń planu wynika z Uchwały Nr XV/128/16 Rady Gminy Szydłowo z dnia 17 czerwca 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz.

Plan miejscowy składa się z treści uchwały oraz integralnych części:

- 1) rysunek planu, zatytułowany „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz” wraz z wyrysem ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo – w skali 1:1000 – załącznik nr 1;
- 2) rozstrzygnięcie Rady Gminy Szydłowo w sprawie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyłożonego do publicznego wglądu – załącznik nr 2;
- 3) rozstrzygnięcie Rady Gminy Szydłowo o sposobie realizacji zapisanych w planie zadań z zakresu infrastruktury technicznej oraz zasad ich finansowania należących do zadań własnych gminy – załącznik nr 3.

Na obszarze objętym miejscowym planem ustala się następujące przeznaczenie terenów:

- 1) teren eksploatacji powierzchniowej oznaczony symbolem PG;
- 2) tereny dróg wewnętrznych oznaczone symbolami 1KDW, 2KDW.

2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zawartość projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z treści art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [23]. W projekcie planu, zgodnie z obowiązującymi przepisami, określono:

- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu,
- zasady kształtowania krajobrazu,
- zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do

- powierzchni działki budowlanej, maksymalną wysokość zabudowy, minimalną liczbę miejsc do parkowania i sposób ich realizacji oraz linie zabudowy i gabaryty obiektów,
- granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów w tym terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych
 - szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości,
 - zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
 - stawki procentowe, na podstawie, których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [23].

W ustaleniach planu nie określa się wymagań wynikających z potrzeby kształtowania przestrzeni publicznych, zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej, szczególnych warunków zagospodarowania terenu oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy, oraz sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

2.3. POWIĄZANIA PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przy wykonaniu prognozy uwzględniono dokumenty, które zostały opracowane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz uwzględniono również kierunki określone w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. [20], w tym przede wszystkim dotyczące zwiększenia bezpieczeństwa i efektywności energetycznej. Wśród proponowanych pakietów działań strategicznych, które wpisują się w zakres regulacji planu miejscowego, wymienić należy: Woda dla Wielkopolski, Dobra jakość powietrza i czysta energia dla Wielkopolski, Nowoczesna gospodarka odpadami.

Projekt planu miejscowego nie jest sprzeczny z zapisami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania zatwierdzonego Uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Nr V/70/19 z dnia 25 marca 2019 r. [11]. Obszar objęty planem znalazł się w strefie niskiej intensywności procesów osadniczych. Strefy niskiej intensywności procesów osadniczych obejmują tereny położone poza zasięgiem bezpośredniego oddziaływania największych miast – biegunów wzrostu. Procesy absorpcji rozwoju w stosunku do pozostałych stref charakteryzują się tu mniejszą dynamiką. Wielokierunkowy rozwój tych obszarów oparty zostanie na wzmacnianiu ich powiązań z ośrodkami powiatowymi oraz pełniejszym wykorzystaniu lokalnych zasobów dla poprawy atrakcyjności inwestycyjnej. Tereny położone w tej strefie wymagać będą wsparcia rozwoju rolniczej i pozarolniczej działalności produkcyjnej i usługowej, aktywizacji lokalnego potencjału społeczno-gospodarczego z wykorzystaniem zewnętrznych czynników rozwojowych. Ważną kwestią będzie także zachowanie najcenniejszych kompleksów glebowych przed zmianą sposobu użytkowania, zwłaszcza w południowo-zachodniej części strefy, gdzie występuje obszar o najkorzystniejszych w regionie warunkach dla rozwoju działalności rolniczej. Strefy niskiej intensywności procesów osadniczych preferowane są do rozwoju istniejących jednostek osadniczych, uwzględniających potrzeby ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie narusza także ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo [18]. Studium określa politykę przestrzenną gminy, w tym także lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z ustaleniami Studium [18] w granicach obszaru objętego planem wskazano tereny eksploatacji powierzchniowej.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczono teren eksploatacji powierzchniowej, zgodnie z ustaleniami Studium [18]. Obszar objęty projektem planu jest jedynie częściowo zagospodarowany, stąd konieczność wprowadzenia kompleksowych regulacji dla przedmiotowego obszaru.

W Studium określa się również obszary i zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, które zostały uwzględnione w projekcie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz.

3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz sporządzono uwzględniając wymagania ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [22].

Zastosowano metody opisowe dotyczące charakterystyki środowiska oraz wykorzystano dostępne wskaźniki określające jego stan. Uwzględniono także informacje zawarte w obowiązującym Studium [18], prognozach oddziaływań na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z obszarem objętym projektem planu

miejscowego, a także innych dokumentach regionalnych i lokalnych, odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

W niniejszej prognozie uwzględniono ustalenia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach bez przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wydanej przez Wójta Gminy Szydłowo w dniu 1 grudnia 2016 r., dla realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko pod nazwą: Powierzchniowa (odkrywkowa) eksploatacja kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego „JARACZEWO MŁ” [5] oraz decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach bez przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wydanej przez Wójta Gminy Szydłowo w dniu 19 maja 2017 r., dla realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko polegającego na powierzchniowej (odkrywkowej) eksploatacji kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego „DĄBROWA GÓRA I” [6].

W pierwszej części ocenie poddano obecny stan środowiska przyrodniczego, co pozwoliło na określenie walorów i zasobów środowiska oraz istotnych problemów dotyczących ochrony środowiska tego obszaru. Uwzględniono położenie obszaru objętego projektem planu miejscowego w ponadlokalnym systemie przyrodniczym obejmującym formy ochrony przyrody, powiązania hydrograficzne i morfologiczne.

W drugim etapie dokonano oceny wpływu realizacji poszczególnych ustaleń projektu planu na środowisko z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Analizę i ocenę stanu środowiska wykonano na podstawie danych państwowego monitoringu środowiska na poziomach krajowym i regionalnym oraz danych z dostępnych dokumentów strategicznych.

Podstawowymi materiałami wykorzystanymi przy opracowaniu niniejszej prognozy były:

- 1) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania. Uchwała Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. [11];
- 2) Prognoza oddziaływania na środowisko Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania. WBPP Poznań 2017 r. [12];
- 3) Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. Uchwała Nr XVI/287/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 r. [20];
- 4) Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030. Poznań 2019 r. [14];
- 5) Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2020. Uchwała Nr XXII/580/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2016 r. [15];
- 6) Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym. Uchwała Nr XXXI/810/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r. [10];
- 7) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo (projekt) [18];
- 8) Prognoza oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo, Poznań 2014 [13];
- 9) Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018 [2].

4. ANALIZA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU

Do najważniejszych zasad zapisanych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz, a mających wpływ na środowisko i krajobraz terenu objętego projektem planu należą:

W zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu:

- 1) w zakresie ochrony gruntów i wód:
 - a) zakaz magazynowania materiałów mogących powodować zanieczyszczenie środowiska w miejscach nieizolowanych od powierzchni terenu,
 - b) nakaz wykonania zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód;
- 2) w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego – stosowanie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 3) w zakresie ochrony przed hałasem – nakaz ograniczania emisji hałasu z poszczególnych terenów objętych planem w sposób zapewniający zachowanie akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej zlokalizowanych w sąsiedztwie;
- 4) w zakresie gospodarowania odpadami – nakaz gromadzenia i zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi;

- 5) w zakresie zagospodarowania mas ziemnych:
 - a) nakaz formowania zboczy wyrobiska górniczego w sposób zabezpieczający przed osuwaniem się mas ziemnych przy uwzględnieniu naturalnego kąta stoku,
 - b) nakaz wykorzystania do celów rekultywacji nadkładu magazynowanego na terenie eksploatacji powierzchniowej do wypełnienia niecki wyrobiska górniczego.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa, ustala się:

- 1) prowadzenie wydobywania kopaliny na zasadach i warunkach oraz w okresie określonym w udzielonej koncesji oraz zgodnie z przepisami prawa geologicznego i górniczego w granicach terenów i obszarów górniczych ustanowionych dla udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego:
 - a) „Dąbrowa Góra I” (KN 9599),
 - b) „Dąbrowa Góra II” (KN 10662);
 - c) „Dąbrowa Góra” (KN 3666),
 - d) „Jaraczewo MŁ” (KN 18018),
 - e) „Skrzatusz dz. 445/2, cz. dz. 443, 444” (KN 14065),
 - f) „Skrzatusz-Działka 443, 444” (KN 11193),
- 2) nakaz uwzględnienia ograniczeń określonych w przepisach odrębnych, wynikających z położenia terenów objętym planem w zasięgu:
 - a) zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Góra Dąbrowa”, zgodnie z rysunkiem planu;
 - b) Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 125.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej ustala się m.in.:

- 1) w zakresie komunikacji:
 - a) o obsługę komunikacyjną terenów objętych planem poprzez drogi wewnętrzne oznaczone symbolami 1KDW, 2KDW powiązane z zewnętrznym układem komunikacyjnym;
 - b) dla terenów dróg wewnętrznych, oznaczonych symbolami 1KDW, 2KDW:
 - szerokość w liniach rozgraniczających zgodnie z rysunkiem planu,
 - dopuszczenie lokalizacji chodników i ścieżek pieszo-rowerowych,
 - dopuszczenie lokalizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
 - c) minimalną liczbę miejsc do parkowania zlokalizowanych w obrębie działki – 3 stanowiska postojowe na każdych 10 zatrudnionych,
 - d) nakaz wyznaczenia odpowiedniej liczby miejsc do parkowania dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) w zakresie zaopatrzenia w wodę:
 - a) zaopatrzenie w wodę beczkownikami lub z własnego ujęcia;
 - b) nakaz zapewnienia wody dla celów przeciwpożarowych;
- 3) w zakresie odprowadzenia ścieków – odprowadzanie ścieków do szczelnych, atestowanych zbiorników bezodpływowych, z których ścieki będą wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków;
- 4) w zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych – zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
- 5) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:
 - a) zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejącej sieci elektroenergetycznej,
 - b) dopuszczenie lokalizacji stacji transformatorowych z zapewnieniem dostępu do dróg publicznych.

W ustaleniach planu nie określa się wymagań wynikających z potrzeby kształtowania przestrzeni publicznych, zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej, szczególnych warunków zagospodarowania terenu oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy, oraz sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA ORAZ OCENA JEGO STANU

5.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O OBSZARZE OBJĘTYM MIEJSCOWYM PLANEM ORAZ WOKÓŁ OBSZARU OPRACOWANIA

Gmina Szydłowo położona jest w północnej części województwa wielkopolskiego, w zachodniej części powiatu pilskiego. Od północy gmina sąsiaduje z gminą Jastrowie, od północnego wschodu z gminą Tarnówka (powiat złotowski), od południowego wschodu z terenami miasta Piła, od południa z gminą trzcinka (powiat czarnkowsko-trzcianecki). Od strony zachodniej i północno-zachodniej gmina Szydłowo sąsiaduje z gminą Wałcz zlokalizowaną w powiecie wałeckim (województwo zachodniopomorskie). Powierzchnia gminy Szydłowo wynosi 267,5 km², co stanowi 21,1% powierzchni powiatu pilskiego.

Obszar objęty projektem planu miejscowego o powierzchni ok. 8,8 ha obejmuje tereny położone w północno-zachodniej części gminy Szydłowo, w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz. Środkowa, południowa i zachodnia część obszaru obejmuje teren eksploatacji powierzchniowej złóż kruszywa naturalnego, w obrębie którego prowadzone jest wydobywanie kopaliny w zasięgu ustanowionych terenów górniczych. Północna i wschodnia część obszaru obejmuje natomiast grunty leśne.

Sąsiedztwo obszaru objętego planem miejscowym stanowią przede wszystkim tereny leśne, a od strony północno-zachodniej tereny rolnicze, w części wykorzystywane na cele związane z funkcjonowaniem kopalni.

Obszar nie posiada uzbrojenia w sieci infrastruktury technicznej. Obsługa komunikacyjna realizowana jest bezpośrednio z przyległej od północy drogi gminnej nr 131174P oraz z drogi wewnętrznej przebiegającej po zachodniej stronie obszaru poprzez działkę nr ewid. 444.

5.2. POŁOŻENIE TERENU W PONADLOKALNYM SYSTEMIE POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Powiązania przyrodnicze analizowanego obszaru z otoczeniem odnoszą się głównie do liniowych i powierzchniowych struktur przyrodniczych:

- analizowany obszar znajduje się w strefie wpływu wiatrów z sektora zachodniego. Ze względu na sąsiedztwo większego kompleksu leśnego warunki przewietrzania mogą być nieznacznie ograniczone,
- północno-wschodnia część obszaru położona jest w granicach zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Góra Dąbrowa”,
- obszar położony jest w obrębie Pojezierza Wałeckiego (314.64), wchodzącego w skład Pojezierza Południowopomorskiego (314.6),
- obszar położony jest w zasięgu występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 125.

5.3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Położenie geograficzne

Według podziału kraju na regiony fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego obszar objęty opracowaniem położony jest na Pojezierzu Południowopomorskim (315.4), w obrębie mezoregionu Pojezierze Wałeckie (314.64).

Rzeźba terenu

Z analizy mapy sytuacyjno-wysokościowej wyraźnie wynika stosunkowo znaczne urozmaicenie rzeźby terenu. Pod względem geomorfologicznym teren stanowi fragment wzgórz czołowomorenowych o wysokości ok. 177-195 m n.p.m. W części środkowej rzeźba terenu została przekształcona na skutek powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego do wysokości ok. 171 m n.p.m.

Warunki geologiczno-gruntowe

Budowa geologiczna gminy jest odzwierciedleniem jej położenia w obrębie jednostki geologiczno-strukturalnej Antyklinorium Kujawsko-Pomorskiego. Utwory trzeciorzędowe reprezentowane są przede wszystkim przez osady miocenu podścielone cienką warstwą utworów oligoceńskich. Utwory oligoceńskie zostały w znacznej mierze zdenudowane i wyniesione z terenu gminy. Występuje tu silna zależność pomiędzy miąższością osadów miocenijskich a ukształtowaniem powierzchni podtrzeciorzędowej. Charakteryzuje się ona miąższością powłoki miocenijskiej osiadającą w zagłębieniach obszaru schyłki jury. Może ona dochodzić do 80-100 m grubości. Osady miocenijskie reprezentowane są przez trzy formacje: ilasto-mułkową, mułkową z detrytusem i węglem brunatnym oraz piaszczystą. Ta ostatnia jest najbardziej charakterystyczna dla tego okresu geologicznego (drobnoziarniste piaski kwarcowe, lokalnie z łyszczkiem i pyłem węglowym). Wśród osadów pliocenijskich dominują tłuste ropy. Osady te zalegają na powierzchni podczwartorzędowej. Są one wypiętrzone i występują w postaci porwaków wśród osadów czwartorzędowych lub na powierzchni terenu. Powierzchnia centralnej i północno-zachodniej części gminy zbudowana jest z glin zwałowych z licznymi gniazdami piasków i żwirów. Północno-wschodnią i fragmentarycznie południową część obszaru gminy budują piaski i żwiry fluwioglacjalne. Utwory holocenu reprezentowane są przede wszystkim przez osady organiczne

i piaski rzeczne. W zagłębieniach bezodpływowych oraz podmokłych dolinach rzek w obrębie teras zalewowych występują osady pochodzenia organicznego (torfy i gytie) [13].

Zasoby kopalin

W granicach obszaru opracowania znajduje się sześć udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego: „Dąbrowa Góra I” (KN 9599), „Dąbrowa Góra II” (KN 10662), „Dąbrowa Góra” (KN 3666), „Jaraczewo MŁ” (KN 18018), „Skrzatusz dz. 445/2, cz. dz. 443, 444” (KN 14065) i „Skrzatusz-Działka 443, 444” (KN 11193). Dla złóż „Dąbrowa Góra I” (KN 9599), Jaraczewo MŁ” (KN 18018), „Skrzatusz dz. 445/2, cz. dz. 443, 444” (KN 14065) i „Skrzatusz-Działka 443, 444” (KN 11193) ustanowiono tereny i obszary górnicze.

Warunki wodne

Obszar objęty projektem planu położony jest w zlewni rzeki Ruda, stanowiącej prawostronny dopływ Gwdy. Długość cieku wynosi 10,93 km, a powierzchnia zlewni około 104,19 km².

Obszar odwadniany jest w kierunku północno-wschodnim poprzez system rowów i cieków uchodzących do rzeki Rudy.

Wody powierzchniowe

Na obszarze objętym planem brak jest naturalnych cieków i zbiorników wodnych.

Wody gruntowe

Główną warstwę wodonośną stanowią utwory piaszczyste i żwirowe. Pierwszy poziom wód podziemnych zalega na głębokości poniżej 10 m p.p.t. Głębokości te wynikają bezpośrednio z charakteru rzeźby.

Wody podziemne

Gmina Szydłowo leży w obszarze o dość znacznych zasobach wód podziemnych. Obecnie na terenie gminy eksploatowane są przede wszystkim wody czwartorzędowe – plejstoceny z warstw wodonośnych zalegających płycej niż wymienione wyżej zbiorniki wód podziemnych. Występują one na głębokościach od ca 30 do 60 m p.p.t. (Szydłowo – 34 m. p.p.t., Dolaszewo – 37 m p.p.t., Róża Wielka: od 42 – 50 m p.p.t.). Na wysoczyźnie morenowej występuje najczęściej kilka poziomów wodonośnych – dwa lub trzy. W dolinie Gwdy występuje najczęściej jeden poziom wód podziemnych. Miąższość warstw wodonośnych jest dość znaczna, od kilkunastu do ponad 30 m, a wydajność od 10 do 40 m³/h [13].

Obszar objęty projektem planu położony jest w zasięgu występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 125.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (Dyrektywa 2000/60/WE) z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej wprowadziła zasadę zarządzania, ochrony i gospodarowania zasobami wodnymi w obszarach hydrograficznych. Ten sposób gospodarowania wodami wywołał konieczność m.in. wydzielenia jednolitych części wód podziemnych (JCWPd).

Gleby

Na terenie gminy Szydłowo występują gleby brunatnoziemne i bielicoziemne. Gleby bielcowe powstały z piasków kwarcowych, a piasków luźnych oraz słabogliniastych i gliniastych poprzez wypłukanie składników mineralnych – gleby bielcowate i rdzawe. Na glinach zwałowych i piaskach naglinowych wytworzone zostały żyzne gleby brunatne oraz rdzawe (bez procesu bielcowania) i płowe. Pod względem żyzności gleby płowe zbliżone są do gleb brunatnych. Tworzą one układu mozaikowe. Zachodzą w nich procesy brunatnienia i bielcowania – minerały przemieszczają się w głąb profilu torfowego nie obniżając ich żyzności.

Oceniające zróżnicowanie bonitacyjne gleb należy stwierdzić, iż większość gruntów ornych została zaliczona do klasy IV i V (łącznie ok. 80% ogólnej powierzchni użytków rolnych). Do klasy IVa zaliczono 38% powierzchni, a do klasy IVb – 25%. Najsłabsze klasy bonitacyjne (VI i VIz) stanowią łącznie 6% gruntów ornych. Na obszarze gminy nie znajdują się gleby zaliczone do klasy I i II.

Zróżnicowanie gleb na terenie gminy odpowiada charakterowi podłoża geologicznego i konfiguracji powierzchni. Na obszarach równinno-falistych, falistych i pagórkowatych w północno-zachodniej i południowej części gminy występują żyzne gleby brunatne oraz gleby rdzawe i płowe wykorzystywane rolniczo. W klasyfikacji bonitacyjnej zaliczane są one do klas IVa, IIIb i rzadziej do IIIa. Między nimi zlokalizowane są pola sandrowe o ubogich glebach bielcowych, w znacznej części porośnięte lasami. W lasach gleby rdzawe stanowią siedlisko buczyn, gleby bielcowe i bielcowo-rdzawe – siedlisko borów i borów mieszanych. Ponad połowa powierzchni glebowej gminy została zaliczona do żytniego bardzo dobrego kompleksu przydatności rolniczej gruntów ornych. Stosunkowo duży udział mają także gleby kompleksu żytniego dobrego, pszennego dobrego i żytniego słabego [2].

Zgodnie z ewidencją gruntów w granicach obszaru opracowania występują gleby VI klasy bonitacyjnej. Gleby te nie wymagają uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [25].

Szata roślinna i świat zwierzęcy

Analizowany obszar charakteryzuje się zróżnicowaną wartością z przyrodniczego punktu widzenia. Tereny położone w środkowej i zachodniej części obszaru zostały trwale przekształcone w wyniku działalności górniczej, co w znacznym stopniu ograniczyło ich udział w niektórych procesach przyrodniczych (związanych np. z migracją organizmów żywych) i zmniejszyło ciągłość środowiska przyrodniczego. Większą wartość przyrodniczą posiadają natomiast tereny leśne zajmujące północną i wschodnią część obszaru. Stanowią one siedliska boru mieszanego świeżego z dominującym udziałem sosny.

Świat zwierzęcy obszaru opracowania jest typowy dla obszarów nizinnych. Prowadzona działalność wydobywcza ograniczyła faunę do gatunków pospolitych, najlepiej przystosowanych do takich warunków życia. Są to głównie drobne ssaki, ptaki i owady. Rolnicze użytkowanie terenów może wiązać się z występowaniem organizmów zamieszkujących otwarte przestrzenie. Na obszarze opracowania nie zinwentaryzowano gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183).

Warunki klimatyczne

Według klasyfikacji R. Gumińskiego (1948) obszar gminy Szydłowo należy do dzielnicy VI – nadnoteckiej (bydgoskiej). Klimat dzielnicy ma charakter przejściowy, pomiędzy chłodną, dość wilgotną dzielnicą pomorską, a cieplejszą i suchą dzielnicą środkową. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 7,7°C, przy czym średnia temperatura powietrza w lipcu to ok. 17,5 °C, a średnia temperatura powietrza w styczniu ok. -2,5 °C. Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi ok. 65, średnia roczna liczba dni z temp. ponad 15°C – ok. 90, średnia roczna liczba dni z temp. poniżej 0°C – ok. 80. Długość okresu wegetacyjnego to około 210 dni. Średnia roczna suma opadów wynosi powyżej 550 mm, liczba dni z opadem – 165-170, dni z przymrozkiem – 107-108, dni mroźnych – 30-35, dni pogodnych – 37-40, a dni pochmurnych – ok. 160 [13].

5.4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

Obszar objęty projektem planu miejscowego nie przedstawia żadnych wartości kulturowych. W granicach obszaru nie zinwentaryzowano stanowisk archeologicznych.

5.5. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego projektem planu przedstawiony poniżej został opracowany głównie w oparciu o informacje uzyskane w Urzędzie Gminy Szydłowo, Aktualizację Programu Ochrony Środowiska na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018 [2], Stan Środowiska w Wielkopolsce. Raport 2017 [17], Roczna ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2019 [16], Bilans zasobów kopalni i wód podziemnych w Polsce 2015 [4] oraz w oparciu o wizję w terenie.

Stan i zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych

Źródłem zanieczyszczeń wprowadzanych do wód podziemnych i powierzchniowych są różnorodne formy działalności gospodarczej i bytowania człowieka w środowisku.

Wody podziemne ze względu na ich znaczenie, jako podstawowego źródła wody do picia, objęte są monitoringiem, którego celem są obserwacje zmian jakości tych wód, określenie trendów i dynamiki zmian. Badania prowadzone są w trzech sieciach monitoringu: krajowej, regionalnej i lokalnej.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony, jako co najmniej „dobry”. Ramowa Dyrektywa Wodna przewiduje dla wód podziemnych następujące główne cele środowiskowe: zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w Dyrektywie), zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych, wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka. Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Obszar objęty planem położony jest w granicach jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 26. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., stan ilościowy i chemiczny JCWPd nr 26 określono jako dobry. Tym samym brak jest zagrożenia dla nieosiągnięcia celów środowiskowych (dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego). Jak wynika z badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego w 2016 r. w punkcie pomiarowym w miejscowości Równopole (gmina Kaczory) w granicach JCWPd nr 26 wykazano III klasę jakości.

Dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, celem środowiskowym jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu.

Obszar objęty planem miejscowym położony jest w granicach JCWP „Ruda” stanowiącej naturalną część wód. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., stan JCWP określono jako dobry. Według oceny stanu jednolitych części wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2017 dla rzeki Rudy w punkcie pomiarowo-kontrolnym Piła wykazano stan poniżej dobrego w klasie elementów chemicznych oraz zły stan ekologiczny.

Zanieczyszczenie gleb i zagrożenie działalnością rolniczą

Zgodnie z Aktualizacją Programu Ochrony Środowiska na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018 [2] ochrona powierzchni ziemi polega na zapewnieniu jak najlepszej jej jakości, poprzez: racjonalne gospodarowanie, zachowanie wartości przyrodniczych i możliwości produkcyjnego wykorzystania, ograniczanie zmian naturalnego ukształtowania oraz doprowadzenie jakości gleby do wymaganych standardów, bądź utrzymanie tych standardów. Zgodnie z powyższym zapisem, oraz mając na uwadze wytyczone cele pod uwagę należy brać następujące kierunki działań: wspieranie i promowanie rolnictwa ekologicznego, oraz podejmowanie działań informacyjnych w powyższym zakresie, ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją, a także kontrola w ww. aspekcie podmiotów gospodarczych (szczególnie z sektora przemysłowego, budownictwa i transportu), systematyczne podnoszenie poziomu wiedzy użytkowników gleb w zakresie Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych, kształtowanie struktury upraw pod względem zapobiegania erozji wietrznej, pogarszania się struktury gleby i jej zakwaszania, rekultywacja gleb zdegradowanych, zalesienie gleb najniższych klas, które stopniowo będą wyłączone z produkcji rolnej, dostosowywanie formy zagospodarowania gleb oraz kierunków i intensywności produkcji do naturalnego potencjału gleb, mając na uwadze ich walory przyrodnicze oraz klasę bonitacyjną, intensyfikacja programu odkwaszania gleb i zwiększanie w glebie udziału substancji organicznej, zachowanie właściwego stanu urządzeń melioracyjnych, celem zapewnienia optymalnych warunków nawodnienia użytków rolnych, oraz podejmowanie zabiegów agroekologicznych w celu ograniczenia erozji wietrznej i wodnej.

Na obszarze objętym projektem planu wpływ na gleby i ziemię wynika przede wszystkim z prowadzonej działalności eksploatacyjnej udokumentowanych złóż kopalin.

Wszystkie pobrane z terenu gminy Szydłowo próby gleb były analizowane w laboratorium Stacji Chemiczno-Rolniczej w Poznaniu według obowiązującej metodyki, ustalonej przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach. Analizując wyniki badań stopnia zanieczyszczenia gleb w latach 2000-2004 w gminie Szydłowo stwierdza się przeważający udział gleb o odczynie bardzo kwaśnym oraz kwaśnym. Cechy te posiada odpowiednio 35,3% i 33,7% powierzchni użytków rolnych. Pośrednim wskaźnikiem określającym jakość gleb jest potrzeba wapnowania. Zabieg ten stosuje się w celu poprawy właściwości fizyko-chemicznych i biologicznych gleb, co prowadzi do zwiększenia jej żyzności. Przeprowadzone badania wskazały, że na terenie gminy Szydłowo wapnowania wymaga 69% gleb, z czego 35,3% jest konieczne, 17,9% potrzebne, a 15,8% wskazane. Na żyzność gleby wpływa obecność składników pokarmowych. Dawki przyswajalnych form fosforu, potasu i magnezu w glebie umożliwiają wskazanie ilości nawozu, koniecznego, do zapewnienia optymalnego rozwoju roślin, przy jednoczesnym optymalnym stanie gleby. Magnez jest szczególnie istotny w pierwszych fazach rozwojowych roślin, gdyż wchodzi w skład chlorofilu, a jego niedobór prowadzi do ich osłabionego wzrostu. Na podstawie danych zawartych w opracowaniu Agrochemiczne badania gleb w województwie wielkopolskim 2000-2004 stwierdza się, że 37,2% użytków rolnych charakteryzuje się niską i bardzo niską zasobnością w ten pierwiastek, natomiast średnią, wysoką oraz bardzo wysoką zasobność wykazuje 62,8% powierzchni gleb omawianej gminy. W przypadku fosforu sytuacja przedstawiają się mniej korzystnie. Gleby rolnicze gminy Szydłowo są ubogie w przyswajalny fosfor i kształtują się na poziomie 30,4% (średnia, wysoka i bardzo wysoka zasobność) niski poziom tego pierwiastka wykazuje aż 69,6% powierzchni użytków rolnych. Równie istotny dla rozwoju roślin potas, w glebach gminy stwierdza się na poziomie 45% (średnia, wysoka i bardzo wysoka zasobność), zaś większość, bo aż 55% gleb jest uboga w ten pierwiastek. Wykazano ponadto podwyższoną zawartość cynku. Odczyn pH wskazywał wartość poniżej 7,0. Wyniki badań zawartości rtęci, manganu, żelaza oceniono na podstawie opracowanych przez IUNG w Puławach granic tolerancji zawartości pierwiastków toksycznych. Na obszarze gminy nie wykazano przekroczeń wskazanych pierwiastków w glebie ponad wartość naturalną, w przypadku chromu, manganu i żelaza ich zawartość całkowita była niższa od wyznaczonych granic tolerancji. W Puławach przeprowadzono także badania na zanieczyszczenie gleb siarką. Jako wskaźnik przyjęto zawartość siarki siarczanowej na 100 g próby gleby. W gminie Szydłowo wartość ta jest niska i podczas dwukrotnych badań wykazała poziom równy 0,6 mg/100 g i 0,2 mg/100 g. Wynik ten plasuje gleby gminę w I najniższej klasie, w czterostopniowej klasyfikacji gleb.

Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Zgodnie z Aktualizacją Programu Ochrony Środowiska na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018 [2] do głównych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego w gminie Szydłowo zalicza się niską emisję, transport samochodowy oraz w niewielkim stopniu sektor przemysłowo-usługowy.

Niska emisja związana jest z wprowadzaniem do powietrza pyłów oraz szkodliwych gazów z domowych pieców grzewczych oraz lokalnych kotłowni węglowych. Jeden emitor wprowadza do środowiska niewielką ilość zanieczyszczeń, jednak duże ich zagęszczenie na małej powierzchni, szczególnie na obszarze zwartej zabudowy mieszkaniowej niekorzystnie wpływa na lokalny stan powietrza. Problem niskiej emisji związany jest z dwoma czynnikami, pierwszy dotyczy stosowania niesprawnych, przestarzałych urządzeń grzewczych, na drugi składa się nieprawidłowa eksploatacja pieców centralnego ogrzewania. W gospodarstwach domowych często spalane są złej jakości paliwa energetyczne oraz odpady komunalne, głównie tworzywa sztuczne. Według szacunkowych danych administracji Urzędu Gminy Szydłowo na jej terenie znajduje się około 1000 palenisk domowych. Większość mieszkańców posiada indywidualne kotłownie o mocy w zakresie od 0,05 do 7,5 MW opalane węglem kamiennym oraz drewnem.

Innym czynnikiem wpływającym na pogorszenie stanu powietrza atmosferycznego w gminie jest transport. Do zanieczyszczeń komunikacyjnych zaliczamy głównie: tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły, metale ciężkie. Istotne jest również zapylenie powstające na skutek ścierania się opon, okładzin hamulcowych i nawierzchni dróg. Emisja z ruchu samochodowego stanowi szczególnie zagrożenie dla terenów położonych w bliskim otoczeniu szlaków komunikacyjnych, oprócz wzrostu stężeń niebezpiecznych związków w powietrzu, wpływa niekorzystnie na uprawy polowe.

Najmniejszy wpływ spośród wymienionych czynników sprawczych ma sektor przemysłowo - usługowy. Na terenie gminy nie funkcjonują duże zakłady przemysłowe.

Potencjalne źródła zanieczyszczenia atmosfery w rejonie obszaru opracowania to emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z terenu eksploatacji powierzchniowej, drogi gminnej i wewnętrznej, emisja zanieczyszczeń pochodzących ze sprzętu rolniczego i sektora komunalno-bytowego.

Na podstawie wyników pomiarów stężeń zanieczyszczeń w powietrzu od roku 2002 WIOŚ w Poznaniu przeprowadza coroczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego. Rezultatem końcowym rocznej oceny jakości powietrza jest każdorazowo określenie klas wynikowych dla poszczególnych zanieczyszczeń w danej strefie. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2019 [16] dla gminy Szydłowo należącej do strefy wielkopolskiej według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia i ochrony roślin przedstawiają się następująco:

- 1) W kryterium ochrony zdrowia sklasyfikowano:
 - dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu – w klasie A,
 - dla poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM 10 – w klasie C,
 - dla poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM 2,5 – w klasie C1,
 - dla poziomu docelowego benzo(a)pirenu – w klasie C,
 - dla poziomu docelowego dla ozonu – w klasie A,
 - dla poziomu celu długoterminowego ozonu – w klasie D2.
- 2) W kryterium ochrony roślin strefę wielkopolską sklasyfikowano:
 - dla SO₂ i NO_x zaliczono do klasy A,
 - dla O₃ zaliczono do klasy A.

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza. Dla poprawy jakości powietrza w poszczególnych strefach, wdrażanie w życie zaleceń Programów ochrony powietrza dla stref będzie odbywać się sukcesywnie.

Stosownie do art. 91 ust. 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [21], oraz art. 30, art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [22], Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwalił Programy ochrony powietrza i Aktualizacje Programów ochrony powietrza. Dla strefy wielkopolskiej na podstawie Uchwały Nr IX/168/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. uchwalono Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej. Ponadto na podstawie Uchwały Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. uchwalono Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej.

Warunki akustyczne

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. W granicach obszaru nie występują tereny podlegające ochronie akustycznej.

Jak już wspomniano, obszar opracowania położony jest w sąsiedztwie drogi gminnej nr 131174P i drogi wewnętrznej, dla których nie przeprowadzono pomiarów natężenia ruchu. Należy przypuszczać, iż ze względu na lokalny charakter ciągów komunikacyjnych i stosunkowo niewielkie natężenie ruchu, drogi te nie stanowią istotnego źródła hałasu.

Pole elektromagnetyczne

Problemy dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego wytwarzanego m.in. przez linie napowietrzne wysokiego napięcia zostały ujęte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów [36].

Na obszarze objętym projektem planu nie znajdują się napowietrzne linie elektroenergetyczne.

Zagrożenia powodziowe

Obszar objęty projektem planu miejscowego nie jest zagrożony występowaniem zjawisk powodziowych.

Zagrożenie ruchami masowymi

Zjawisko osuwania ziemi spowodowane jest przede wszystkim gwałtownymi opadami deszczu, intensywnym topnieniem śniegu, podnoszeniem się poziomu wód gruntowych i wezbrzeniami rzek. Jest ono coraz częściej spowodowane również działalnością człowieka. W granicach obszaru opracowania Starostwo Powiatowe w Poznaniu nie wyznaczyło terenów potencjalnie zagrożonych występowaniem ruchów masowych.

Możliwość wystąpienia klęsk żywiołowych

Zgodnie z informacją Wydziału Zarządzania Kryzysowego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w latach 2000-2010 nie ogłoszono w województwie wielkopolskim stanu klęski żywiołowej w rozumieniu przepisów odrębnych.

Niemniej na terenie objętym projektem planu miejscowego, ze względu na otwarty charakter krajobrazu rolniczego, mogą wystąpić zdarzenia o znamionach kryzysu, takie jak: silne, porywiste wiatry, ulewne deszcze, nawałnice, gwałtowne lokalne wyładowania atmosferyczne, intensywne opady śniegu, silne gradobicia, nagłe ocieplenia, klimatyczne, gwałtowne spadki temperatur.

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU USTALEŃ PLANU

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz istnieje ryzyko braku realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjętych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo [18]. W przypadku pozostawienia dotychczasowych funkcji nie prognozuje się zmian istniejącego stanu środowiska.

Ewentualny brak realizacji planu spowoduje zahamowanie rozwoju gminy, a przede wszystkim nie uruchomi nowych terenów przeznaczonych pod eksploatację powierzchniową. Niezrealizowanie postanowień planu spowoduje także umniejszenie potencjalnych dochodów gminy z tytułu m.in. opłaty eksploatacyjnej.

Plan miejscowy określi przeznaczenie pod tereny eksploatacji powierzchniowej stanowiące kontynuację działalności górniczej prowadzonej w bezpośrednim sąsiedztwie granic obszaru. Dla kontynuacji eksploatacji kruszywa przewiduje się wystąpienie o nowe koncesje, w ramach których na obszarze objętym opracowaniem wyznaczone zostaną obszary i tereny górnicze. W granicach obszaru górniczego przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji. Natomiast granice projektowanych terenów górniczych obejmować będą przestrzeń ewentualnych szkodliwych wpływów robót górniczych zakładu górniczego.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

W granicach obszaru objętego projektem planu występują obszary lub obiekty podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [24]. Obszar opracowania położony jest częściowo w obrębie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Góra Dąbrowa”, ustanowionego Uchwałą Nr XLIV/311/10 Rady Gminy Szydłowo z dnia 3 września 2010 r., zmienioną Uchwałą Nr IV/29/11 Rady Gminy Szydłowo z dnia 10 lutego 2011 r. Całkowita powierzchnia zespołu wynosi 170,93 ha. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Góra Dąbrowa” ustanowiono w celu ochrony krajobrazu naturalnego i kulturowego, zachowania walorów historycznych, widokowych, przyrodniczych i estetycznych, zapobieganiu trwałym zniekształceniom i zmianom ukształtowania powierzchni ziemi oraz zachowaniu rolniczo-leśnego charakteru obszaru przy jednoczesnym umożliwieniu rozwoju funkcji pielgrzymkowych i turystycznych.

Na terenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego wprowadzono następujące zakazy:

- 1) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 2) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 3) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką”.

Na obszarze zespołu przyrodniczo-krajobrazowego zakazy nie dotyczą:

- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań pozwoliła zidentyfikować problem ochrony środowiska, istotny z punktu widzenia realizacji ustaleń planu. Jest nim konieczność rekultywacji terenów poeksploatacyjnych.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA PLANU

W toku prac nad prognozą przeprowadzono analizy dotyczące problematyki ochrony środowiska z uwzględnieniem w szczególności: ochrony przyrody, powietrza atmosferycznego, ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony przed hałasem, które mogą mieć związek z obszarem objętym miejscowym planem.

Projekt planu miejscowego uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach opracowanych na poziomach międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Najbardziej istotne z punktu widzenia projektu planu miejscowego cele ochrony środowiska określone w dokumentach wyższych szczebli zestawiono w poniższej tabeli. Pozostałe cele i problemy zawarte w niniejszych dokumentach nie dotyczą bezpośrednio obszaru opracowania lub ich problematyka nie jest regulowana zapisami planu miejscowego.

Polska jest stroną wielu konwencji oraz umów międzynarodowych w zakresie ochrony środowiska. Z ratyfikacji konwencji oraz umów wielostronnych lub też przystąpienia do nich wynikają zobowiązania do podejmowania działań na rzecz realizacji ich postanowień, mające wpływ na politykę państwa w dziedzinie ochrony środowiska oraz pośrednio na kierunki rozwoju gospodarczego kraju. Ich wagę podkreśla fakt nadrzędności prawa międzynarodowego względem aktów prawa wewnętrznego.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. zawiera zapis mówiący o zrównoważonym rozwoju jako zasadzie, którą winno się kierować Państwo. Zgodnie z Konstytucją, ustawy Prawo ochrony środowiska [21] oraz ustawy jej pokrewne zobowiązują do kierowania się zasadą zrównoważonego rozwoju na różnych etapach działań: planistycznych, realizacyjnych i zarządzania.

Wszystkie wymienione cele ochrony środowiska zostały uwzględnione zarówno podczas oceny stanu środowiska, wpływu przewidywanego oddziaływania ustaleń projektu planu miejscowego na środowisko jak i formułowaniu rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

Tab. 8.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Cele ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
<p>Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie</p>	<p>Wprowadzenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w odniesieniu do powierzchni terenu: – 5% na terenie PG.</p>
<p>Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r. ustabilizowanie koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegłby niebezpiecznej, antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny</p>	<p>Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego: – stosowanie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych zgodnie z przepisami odrębnymi.</p>
<p>Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej – Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska, łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych</p>	<p>Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony gruntów i wód: – zakaz magazynowania materiałów mogących powodować zanieczyszczenie środowiska w miejscach nieizolowanych od powierzchni terenu, – nakaz wykonania zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód; Wprowadzenie zasad w zakresie zaopatrzenia w wodę: – zaopatrzenie w wodę beczkowozami lub z własnego ujęcia; – nakaz zapewnienia wody dla celów przeciwpożarowych; Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzenia ścieków: – odprowadzanie ścieków do szczelnych, atestowanych zbiorników bezodpływowych, z których ścieki będą wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków; Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych: – zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi; Wprowadzenie zasad w zakresie gospodarowania odpadami: – nakaz zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi; Wprowadzenie zasad w zakresie zagospodarowania mas ziemnych: – nakaz formowania zboczy wyrobiska górniczego w sposób zabezpieczający przed osuwaniem się mas ziemnych przy uwzględnieniu naturalnego kąta stoku, – nakaz wykorzystania do celów rekultywacji nadkładu magazynowanego na terenie eksploatacji</p>

	<p>powierzchniowej do wypełnienia niecki wyrobiska górniczego;</p> <p>Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosowanie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych zgodnie z przepisami odrębnymi. <p>Wprowadzenie zasad w zakresie gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nakaz zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi. <p>Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony przed hałasem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nakaz ograniczania emisji hałasu z poszczególnych terenów objętych planem w sposób zapewniający zachowanie akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej zlokalizowanych w sąsiedztwie.
--	---

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU NA ŚRODOWISKO

9.1. OCENA WPLYWU PROPONOWANYCH ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU NA OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ W TYM CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz położony jest częściowo w obrębie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Góra Dąbrowa”, ustanowionego Uchwałą Nr XLIV/311/10 Rady Gminy Szydłowo z dnia 3 września 2010 r., zmienioną Uchwałą Nr IV/29/11 Rady Gminy Szydłowo z dnia 10 lutego 2011 r. Całkowita powierzchnia zespołu wynosi 170,93 ha. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Góra Dąbrowa” ustanowiono w celu ochrony krajobrazu naturalnego i kulturowego, zachowania walorów historycznych, widokowych, przyrodniczych i estetycznych, zapobieganiu trwałym zniekształceniom i zmianom ukształtowania powierzchni ziemi oraz zachowaniu rolniczo-leśnego charakteru obszaru przy jednoczesnym umożliwieniu rozwoju funkcji pielgrzymkowych i turystycznych.

Na terenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego wprowadzono następujące zakazy:

- 1) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 2) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 3) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką”.

Na obszarze zespołu przyrodniczo-krajobrazowego zakazy nie dotyczą:

- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

Ocenę wpływu proponowanych rozwiązań zawartych w projekcie planu miejscowego należy odnieść do ich zgodności z celami ochrony zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Góra Dąbrowa”.

Do inwestycji zapisanych w ustaleniach projektu planu miejscowego, których realizacja mogłaby spowodować największy wpływ na cele ochrony zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Góra Dąbrowa” zaliczyć należy rozwój terenu eksploatacji powierzchniowej w bezpośrednim jego sąsiedztwie.

W odniesieniu do ustalonych celów ochrony wskazać należy, że w planie miejscowym w granicach obszaru objętego formą ochrony przyrody ustalono przeznaczenie terenu drogi wewnętrznej zgodnie z aktualnym sposobem użytkowania gruntów. W granicach obszaru chronionego nie dokonano zmiany dotychczasowego przeznaczenia, a tym samym ustalenia projektu planu miejscowego nie wpłyną znacząco na zmiany krajobrazu naturalnego i kulturowego, zachowanie walorów historycznych, widokowych, przyrodniczych i estetycznych, czy też nie spowodują zniekształceń i zmian ukształtowania powierzchni ziemi czy naruszenie rolniczo-leśnego charakteru obszaru położonego w granicach zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Góra Dąbrowa”. Projekt planu miejscowego ma na celu ustalenie przeznaczenia terenu eksploatacji powierzchniowej poza granicami obszaru objętego formą ochrony przyrody.

Analizując zgodność ustaleń projektu planu miejscowego z zakazami obowiązującymi na terenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Góra Dąbrowa” należy stwierdzić, że realizacja dokumentu w granicach obszaru chronionego nie spowoduje wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu. Obszar objęty planem miejscowym nie obejmuje naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych. Ponadto ustalenia planu miejscowego nie dają podstaw dla wylewania gnojowicy, czy umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry.

W projekcie planu miejscowego zawarto ponadto szereg rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących potencjalne negatywne oddziaływania planowanej eksploatacji powierzchniowej. Oddziaływania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego szerzej przeanalizowano w następnych rozdziałach niniejszej prognozy. Przeprowadzone oceny należy zatem odnosić także do celów ochrony zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Góra Dąbrowa”. Generalnie oddziaływanie terenów eksploatacji powierzchniowej na cele ochrony obszaru będzie miało charakter lokalny (niewielka skala), pośredni (zmiana krajobrazu otoczenia) i średnioterminowy (w fazie eksploatacji), przy czym zostaną one znacznie ograniczone dzięki wprowadzeniu omówionych ustaleń planu miejscowego.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody [27] na obszarze opracowania, tak jak w całej Polsce, obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

9.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU, W TYM BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, POZYTYWNE I NEGATYWNE

Proponowany nowy sposób zagospodarowania na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego w różnym stopniu zmienia dotychczasową strukturę przestrzenną. Jednakże każda realizacja ustaleń planu wywoła określone skutki w środowisku i krajobrazie w zależności od rodzaju, skali i charakteru zmian.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na następujące komponenty środowiska:

9.2.1. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY I ZWIERZĘTA

Wpływ realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz na różnorodność biologiczną będzie niewątpliwie długotrwały, bezpośredni i pośredni oraz trwały, aczkolwiek przy zachowaniu środków ostrożności i przestrzeganiu pewnych zasad można to oddziaływanie zniwelować.

Obszar opracowania charakteryzuje się zróżnicowaną wartością z przyrodniczego punktu widzenia. Tereny położone w środkowej i zachodniej części obszaru zostały trwale przekształcone w wyniku działalności górniczej. Planowany sposób zagospodarowania obszaru niekorzystnie wpłynie, z przyrodniczego punktu widzenia, na istniejące tereny leśne zajmujące północną i wschodnią część obszaru. Likwidacji ulegną siedliska boru mieszanego świeżego z dominującym udziałem sosny. W związku z powyższym konieczne będą odpowiednie działania kompensujące mające na celu zapewnienie równowagi w przyrodzie na analizowanym obszarze, odtworzenie warunków lub naprawę szkód. Działania te powinny mieć charakter indywidualny i mogą mieć formę utworzenia lasu. Działania takie podejmowane będą po dokładnej analizie potrzeb i skutków ich przeprowadzenia oraz podlegać będą uzgodnieniu z organami ochrony środowiska w ramach procesu oceny oddziaływania na środowisko. Realizacja projektowanego przedsięwzięcia spowoduje zniszczenie siedlisk leśnych w granicach terenu przewidzianego do eksploatacji na skutek likwidacji roślinności, zdjęcia warstwy gleby (humusu) oraz wydobywania kruszywa naturalnego. Eksploatacja doprowadzi do całkowitego usunięcia naturalnej pokrywy glebowej i trwałego przekształcenia warunków siedliskowych na skutek zmiany konfiguracji podłoża. Podczas prac przygotowawczych do udostępnienia złoża nastąpi całkowita eliminacja roślinności z całej powierzchni obszaru górniczego. Wobec powyższego przewiduje się, że planowane przeznaczenie terenu pod eksploatację powierzchniową spowoduje pewne straty przyrodnicze przede wszystkim w części stanowiącej obecnie teren leśny, przy czym dzięki podjęciu działań kompensacyjnych oddziaływania te zostaną w pewnym stopniu ograniczone. Eksploatacja złoża prowadzona będzie na podstawie koncesji, zgodnie z projektem zagospodarowania złoża i z planem ruchu kopalni. Po zakończeniu eksploatacji kruszywa, teren przekształcony działalnością kopalni powinien zostać zrehabilitowany w celu odtworzenia pierwotnych wartości przyrodniczych, utraconych w wyniku realizacji

przedsięwzięcia. Konieczne jest przywrócenie warunków siedliskowych umożliwiających wykorzystanie terenu w kierunku leśnym lub rolnym. W związku z zapisami ustawy o ochronie przyrody [27] zabraniającymi wprowadzania do środowiska przyrodniczego oraz przenoszenia w tym środowisku roślin, zwierząt i grzybów gatunków obcych, zaleca się, aby podczas planowanych nasadzeń korzystać z rodzimych gatunków drzew i krzewów z uwzględnieniem wymagań siedliskowych.

W odniesieniu do sąsiednich siedlisk leśnych graniczących z obszarem opracowania od strony północnej, wschodniej i południowej, wskazać należy, iż eksploatacja złoża nie powinna negatywnie wpłynąć na użytkowanie terenów w otoczeniu obszaru. W fazie eksploatacji zajmowana będzie systematycznie powierzchnia złoża pod wyrobisko. Eksploatacja będzie prowadzona w granicach udokumentowanych złóż z pozostawieniem pasów ochronnych zgodnie z obowiązującą normą górnictwa. Pozostawienie pasów ochronnych uniemożliwi negatywny wpływ eksploatacji na stosunki gruntowo-wodne terenów leśnych oraz mechaniczne uszkodzenie drzewostanów. Na etapach udostępniania, eksploatacji i likwidacji projektowanego przedsięwzięcia nie powinien wystąpić negatywny wpływ na siedliska przyrodnicze terenów otoczenia. Przewiduje się, że wpływ eksploatacji złoża na środowisko przyrodnicze zamknie się w granicach terenów górniczych.

W projekcie ustaleń planu przewiduje się ograniczenie powierzchni terenów uszczelnionych na rzecz powierzchni biologicznie czynnych, obsadzonych zielenią. Aby zachować prawidłowe funkcjonowanie elementów środowiska przyrodniczego ustala się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynoszącej 5% powierzchni działki.

W przypadku realizacji ustaleń planu związanych z wprowadzeniem terenu eksploatacji powierzchniowej oraz niezbędnej infrastruktury przekształcenie szaty roślinnej będzie bezpośrednie i średnioterminowe do czasu ponownego zagospodarowania zielenią. Po zakończeniu eksploatacji konieczne będzie przeprowadzenie rekultywacji w kierunku leśnym lub rolnym.

Realizacja ustaleń planu miejscowego może wpłynąć w sposób bezpośredni i stały na warunki bytowania drobnej zwierzyny, ale tylko do czasu zakończenia rekultywacji i sukcesywnej samoistnej renaturalizacji obszaru. Dlatego należy przeprowadzić inwentaryzację, m.in. pod kątem gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową w związku z obowiązującym zakazem niszczenia ich siedlisk i ostoi. Wprowadzenie bariery, jaką stanowić będzie kopalnia wraz z ogrodzeniami, może przerwać istniejące obecnie w otwartej przestrzeni ciągi migracyjne zwierząt. W związku z funkcjonowaniem zakładu górnictwa (hałas, spaliny, drgania, zagrożenia fizyczne) fauna wyemigruje okresowo na tereny sąsiednie. Na terenach bezpośredniej lokalizacji inwestycji, w związku z likwidacją pokrywy glebowej, nastąpi także likwidacja fauny glebowej.

9.2.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI I DOBRA MATERIALNE

O jakości życia mieszkańców decyduje szereg czynników. W zakresie zagadnień przestrzennych o warunkach i jakości życia społeczności lokalnych decydują standardy zagospodarowania terenu i zaspokojenie potrzeb bytowych.

Na obszarze objętym planem miejscowym nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z występowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, takich jak np. obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.

Zagrożeniem dla ludzi i dóbr materialnych może być wystąpienie coraz częściej pojawiających się niekorzystnych zjawisk meteorologicznych, m.in.: burz, huraganów, deszczy nawalnych.

Ustalenia zawarte w projekcie planu mają też pośredni wpływ na życie społeczne gminy Szydłowo. Związane jest to z umożliwieniem rozwoju istniejącej kopalni.

W prawidłowym funkcjonowaniu istniejących na terenie przedsięwzięć zawsze istnieje ryzyko wystąpienia poważnych awarii, które jest trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach planu (np. wystąpienie pożaru, eksplozja lub wyciek paliwa w trakcie transportu i inne). Zagrożeniem dla środowiska i pośrednio zdrowia ludzi może być niepełne zrealizowanie ustaleń planu miejscowego (np. zasad prowadzenia wydobywania, obowiązku wykonania prac rekultywacyjnych, zagospodarowania odpadów czy odprowadzania ścieków) lub późniejsze zaniedbania w eksploatacji. Prace wydobywcze spowodują także wzrost poziomu hałasu emitowanego przez pracę maszyn i urządzeń transportowych. Ponadnormatywne oddziaływania będą jednak występowały tylko czasowo. Z uwagi na stosunkowo duże oddalenie zabudowy mieszkaniowej od planowanego terenu wydobywania, oddziaływania akustyczne odbierane na tych terenach nie będą przekraczały dopuszczalnych norm. W przypadku przedsięwzięć związanych z odkrywczą eksploatacją kopalni najczęstszymi kwestiami spornymi wnoszonymi przez społeczeństwo jest eksploatacja zbyt blisko granic własności osób trzecich, niszczenie gruntowych dróg dojazdowych do miejscowości, obarczanie przedsiębiorców odpowiedzialnością za obniżanie poziomu wód gruntowych, a w przypadku miejscowości letniskowych zakłócanie ich wypoczynkowego charakteru. W przypadku obszaru objętego planem granice eksploatacji będą wyznaczone są w odległościach zapewniających ochronę innych nieruchomości gruntowych i urządzeń infrastruktury technicznej.

9.2.3. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

W projekcie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz wskazano działania polegające na ochronie wód zgodnie z przepisami odrębnymi.

Nowa inwestycja nie spowoduje wzrostu zapotrzebowania na wodę i wzrost ilości produkowanych ścieków. Zaopatrzenie w wodę do celów socjalnych odbywać się będzie beczkownikami lub z własnego ujęcia.

W wyniku realizacji ustaleń planu nie należy spodziewać się znaczących wpływów na jakość wód powierzchniowych i podziemnych.

Odprowadzanie ścieków odbywać się będzie do szczelnych, atestowanych zbiorników bezodpływowych, z których ścieki będą wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków. Odprowadzanie ścieków do zbiornika bezodpływowego nie budzi obaw o spowodowanie zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego pod warunkiem właściwego, zgodnego z projektem, wykonania tego zbiornika oraz instalacji doprowadzającej do niego ścieki. Zawsze może istnieć niebezpieczeństwo pogorszenia jakości wód gruntowych podczas opróżniania zbiornika. Takie oddziaływanie bezpośrednio nie jest zależne od realizacji ustaleń planu. W ustaleniach planu wprowadzono ponadto zakaz magazynowania materiałów mogących powodować zanieczyszczenie środowiska w miejscach nieizolowanych od powierzchni terenu oraz nakaz wykonania zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód.

Korzystnym działaniem dla ochrony wód powierzchniowych i podziemnych będzie zmniejszenie odpływu wód opadowych i roztopowych z terenów objętych planem miejscowym. Wprowadza się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi. Takie działanie będzie miało długoterminowe, pozytywne i pożądane skutki dla środowiska. Lokalne retencjonowanie wody na działkach przyczyni się do bezpośredniego zasilania wód gruntowych danej zlewni oraz do racjonalnego gospodarowania zasobami wody poprzez zużywanie wód opadowych i roztopowych do pielęgnacji terenów zieleni.

Realizacja ustaleń planu miejscowego polegająca na wprowadzeniu nowych inwestycji przy zachowaniu ustaleń związanych z ochroną wód i sposobem odprowadzania ścieków, nie powinna spowodować wzrostu ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.

9.2.4. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Na skutek realizacji ustaleń planu miejscowego nie prognozuje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Oddziaływanie ustaleń dokumentu na powietrze atmosferyczne będzie uzależnione procesów technologicznych związanych z funkcjonowaniem zakładu górniczego oraz natężenia ruchu maszyn i pojazdów w obrębie terenu eksploatacji powierzchniowej.

Ze względu na ochronę powietrza wprowadza się stosowanie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zgodnie z ustaleniami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach [5] [6] procesy związane z wydobywaniem kopaliny stanowią źródło emisji substancji do powietrza. Również procesy spalania paliw w silnikach sprzętu wykorzystywanego do eksploatacji i transportu kopaliny stanowią źródło emisji substancji do powietrza. Podczas transportu kopalina będzie przykrywana plandekami w celu zmniejszenia pylenia. Jednak z uwagi na rodzaj, skalę przedsięwzięcia można uznać, że inwestycja nie będzie negatywnie oddziaływać na stan powietrza atmosferycznego w rejonie inwestycji.

Na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego oddziałują także szlaki komunikacyjne. Szkodliwe skutki ruchu samochodowego obejmują emisję do atmosfery substancji, jak m.in. CO, węglowodory, tlenki azotu, SO₂, aldehydy, Pb, pył gumowy ze ścierania opon samochodowych. Ilość tych związków będzie uzależniona od natężenia ruchu oraz rodzaju pojazdów dojeżdżających na omawiany obszar. Należy zaznaczyć, że obszar objęty planem miejscowym położony jest w sąsiedztwie drogi gminnej nr 131174P i drogi wewnętrznej. Ograniczenie ruchu i utwardzone drogi przyczyniają się jednak do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Lokalizacja kopalni spowoduje niewielki wzrost ilości samochodów ciężarowych, który nie będzie miał charakteru znaczącego. Oddziaływanie to będzie bezpośrednie, średnioterminowe, chwilowe i często okresowe. Może być ono ograniczone poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej oraz odpowiednie kształtowanie zieleni na działkach.

9.2.5. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Obszar objęty planem miejscowym charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem morfologicznym. Ponadto ze względu na eksploatację powierzchniową złoża kruszywa naturalnego należy spodziewać się istotnych zmian ukształtowania powierzchni.

Podjęcie eksploatacji spowoduje trwałą zmianę rzeźby terenu. Zgodnie z ustaleniami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach [5] w pierwszej kolejności mają być eksploatowane zasoby znajdujące się od strony istniejącego wyrobiska poeksploatacyjnego. Następnie eksploatacja obejmie pozostałe części złóż. W wyniku eksploatacji zostanie usunięta seria nadkładu (gleba) oraz udokumentowana seria złożowa. Złóża mają być eksploatowane systemem odkrywkowym przedsięwzięciem i podsięwzięciem, jednym lub dwoma piętrami eksploatacyjnymi, przy użyciu ładowarki i koparki. W partiach złóż, w których wysokość piętra eksploatacyjnego będzie przekraczać dopuszczalną wysokość urabiania maszyny, stropowe partie będą przemieszczane na poziom roboczy przy użyciu maszyn urabiających. Bezpośrednio przed eksploatacją złoża zostanie odspojony nadkład. Dno wyrobiska poeksploatacyjnego kształtować się będzie na głębokości od 14,0 do 18,0 m p.p.t., tj. na rzędnych od ok. 155 do 185 m n.p.m. Wyrobisko będzie całkowicie suche. Inwestor nie przewiduje przerw, przesiewu kruszywa. Będzie ono zbywane w stanie naturalnym. Bezpośrednio

przed eksploatacją odspojony zostanie nadkład, które zostanie uformowany w wały okalające wyrobisko. Po zakończeniu eksploatacji nadkład zostanie wykorzystany do rekultywacji wyrobiska.

W czasie prowadzenia prac wydobywczych w sposób pierwotny i krótkoterminowy mogą wystąpić oddziaływania także na tereny przyległe, szczególnie w okresie wzmożonych prac przygotowawczych, korzystania ze specjalistycznego sprzętu budowlanego czy wzmożonego ruchu samochodów ciężarowych wywożących urobek, ale w dużej mierze odwracalne i nie zawsze uciążliwe.

9.2.6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody [27], ochronie podlega również krajobraz. Potrzeba tej ochrony wynika m.in. z konieczności utrzymania harmonii, czyli takiego zróżnicowania i ukształtowania krajobrazu, który zapewniałby funkcjonowanie poszczególnych ekosystemów zapewniając dobre warunki dla życia człowieka. Harmonia krajobrazu może być utrzymana, a nawet wzbogacona przez świadome działanie człowieka.

W zakresie kształtowania walorów krajobrazowych na obszarze opracowania istotne znaczenie mają ustalenia planu dotyczące prac rekultywacyjnych. Największy wpływ na krajobraz będzie związany z okresem eksploatacji złóż kruszywa. Zlokalizowanie inwestycji wpłynie jednak tylko okresowo na pogorszenie estetyki krajobrazu. Bardzo istotne jest wyznaczenie wysokich standardów kształtowania nowego zagospodarowania silnie przekształconego terenu. Istnieje niebezpieczeństwo niepodjęcia prac rekultywacyjnych lub niewłaściwego ich przeprowadzenia. Biorąc pod uwagę charakter otoczenia oraz wcześniejsze funkcje omawianego terenu, istotne znaczenie ma zachowanie leśnego lub rolnego kierunku prac rekultywacyjnych.

9.2.7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA KLIMAT

Na skutek eksploatacji powierzchniowej zmieniają się warunki klimatu lokalnego. Mogą one dotyczyć spadku amplitudy temperatur powietrza, wilgotności powietrza i prędkości wiatru. Będą to oddziaływania wtórne, długoterminowe i stałe, ale nie będą one znacząco wpływać na warunki klimatu odczuwalnego przez ludzi.

9.2.8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE

Realizacja planu miejscowego będzie miała wpływ na zasoby naturalne występujące na obszarze gminy. W wyniku podjęcia eksploatacji istniejąca złoża kruszywa naturalnego: „Dąbrowa Góra I” (KN 9599), „Dąbrowa Góra II” (KN 10662), „Dąbrowa Góra” (KN 3666), „Jaraczewo MŁ” (KN 18018), „Skrzatusz dz. 445/2, cz. dz. 443, 444” (KN 14065) i „Skrzatusz-Działka 443, 444” (KN 11193) zostaną wyczerpane.

9.2.9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ZABYTKI

Realizacja ustaleń planu miejscowego nie spowoduje negatywnych oddziaływań na zabytki. Obszar objęty projektem planu miejscowego nie przedstawia żadnych wartości kulturowych. W granicach obszaru nie zinwentaryzowano stanowisk archeologicznych.

Nie określa się także zasad ochrony dóbr kultury współczesnej z uwagi na brak takich obiektów na obszarze objętym planem.

9.2.10. INNE ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA

Hałas

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. Klimat akustyczny warunkuje możliwości odpoczynku i regeneracji sił.

Planowane przedsięwzięcie będzie źródłem emisji hałasu do środowiska na etapie użytkowania. Zgodnie z ustaleniami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach [5] [6] teren objęty inwestycją graniczy z polami uprawnymi, lasami i innymi złożami kopalin. Najbliżej położona zabudowa mieszkaniowa znajduje się w odległości ok. 350 m na północny zachód. Po terenie przedsięwzięcia poruszać się będzie maksymalnie 11 samochodów ciężarowych na dobę. Na tym terenie będą również pracowały dwie maszyny urabiające, tj. koparka i ładowarka. Wydobycie odbywać się będzie wyłącznie w porze dziennej. Nie przewiduje się przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska na terenach objętych akustyczną ochroną.

W odniesieniu do drogi gminnej nr 131174P i drogi wewnętrznej, dla których nie przeprowadzono pomiarów natężenia ruchu, na podstawie literatury przedmiotu oraz przy założeniu średniej prędkości poruszania się pojazdów na terenie zabudowanym wynoszącym 50 km/h, można domniemywać, iż równoważny poziom dźwięku dla pory dnia i nocy przy złagodzeniu norm hałasowych nie przekracza wartości dopuszczalnych.

Pole elektromagnetyczne

Problemy dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego wytwarzanego m.in. przez linie napowietrzne wysokiego napięcia zostały ujęte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz

sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów [36]. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych na obszarze objętym planem miejscowym ograniczy się do oddziaływania urządzeń technicznych.

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywać się będzie ze stacji transformatorowych. Przy obecnie stosowanej technice oddziaływania związane z realizacją infrastruktury technicznej na środowisko będą bezpośrednio i krótkotrwałe, przyczynią się także do oszczędnego gospodarowania powierzchnią ziemi.

W wyniku realizacji ustaleń planu mogą pojawić się nowe źródła promieniowania sztucznego, takie jak: stacje transformatorowe oraz urządzenia przemysłowe, sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci elektroenergetyczne i telekomunikacyjne. Na podstawie dostępnej literatury można stwierdzić, że ich eksploatacja nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Realizację ustaleń planu w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii i rozwiązań technicznych nie powinna oddziaływać negatywnie na ludzi i środowisko.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska [21] poważna awaria jest to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Na skutek realizacji ustaleń planu nie przewiduje się wzrostu zagrożenia poważnymi awariami.

Gromadzenie odpadów

Bardzo ważna dla ochrony środowiska jest prawidłowa gospodarka odpadami. Zgodnie z ustaleniami planu celem dokumentu jest ustalenie przeznaczenia terenu eksploatacji powierzchniowej w celu umożliwienia wydobycia kopaliny ze złóż znajdujących się w obrębie gruntów leśnych, wymagających uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze, zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [25]. Spowoduje to z pewnością powiększenie ilości odpadów, ale też zakresu selektywnej zbiórki odpadów.

Zgodnie z ustaleniami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach [6] w czasie eksploatacji kopalni nie będą powstawały i nie będą gromadzone odpady. Zużyte ubrania, czyściwo, materiały filtracyjne i sorbenty umieszczone zostaną w szczelnym pojemniku, posiadającym wieko i przekazane niezwłocznie uprawnionym odbiorcom. Niezbędne naprawy sprzętu, wymiana olejów, serwisowanie będą się odbywały poza zakładem górniczym przez firmy zewnętrzne. Uszkodzone maszyny lub ich części będą przewożone do zakładów naprawczych znajdujących się poza terenem złoża.

W planie ustalono warunki gospodarowania odpadami poprzez nakaz zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi. Ponadto w zakresie zagospodarowania mas ziemnych ustalono nakaz formowania zboczy wyrobiska górniczego w sposób zabezpieczający przed osuwaniem się mas ziemnych przy uwzględnieniu naturalnego kąta stoku oraz nakaz wykorzystania do celów rekultywacji nadkładu magazynowanego na terenie eksploatacji powierzchniowej do wypełnienia niecki wyrobiska górniczego.

10. CHARAKTERYSTYKA I OCENA ISTNIEJĄCYCH ROZWIĄZAŃ FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W USTALENIACH MIEJSCOWEGO PLANU W ASPEKCIE OCHRONY ŚRODOWISKA

10.1. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU Z PRZEPISAMI PRAWA DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA

Przy sporządzaniu ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania uwzględniono przepisy odrębne dotyczące ochrony środowiska, przyrody, dóbr kultury, itp. Dotyczy to spełnienia wymogów ochrony jakości środowiska w zakresie standardów emisyjnych, jakości powietrza, standardów akustycznych.

Ochrona gleb

Na obszarze objętym planem nie występują grunty objęte ochroną prawną.

Ochrona lasów

Na obszarze objętym planem miejscowym zlokalizowane są grunty leśne wymagające uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze, zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [25]. Podjęcie działalności eksploatacyjnej wymaga likwidacji części drzewostanu. W związku z powyższym konieczne będą odpowiednie działania kompensujące mające na celu zapewnienie równowagi w przyrodzie na analizowanym obszarze, odtworzenie warunków lub naprawę szkód. Działania te powinny mieć charakter indywidualny i mogą mieć formę utworzenia lasu. Działania takie podejmowane będą po dokładnej analizie potrzeb i skutków ich przeprowadzenia oraz podlegać będą uzgodnieniu z organami ochrony środowiska w ramach procesu oceny oddziaływania na środowisko.

Ochrona wód

Przewiduje się zaopatrzenie w wodę beczkownikami lub z własnego ujęcia. Ścieki odprowadzane będą do szczelnych, atestowanych zbiorników bezodpływowych, z których ścieki będą wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków. Ustalono zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi. Ustalono ponadto zakaz magazynowania materiałów mogących powodować zanieczyszczenie środowiska w miejscach niez izolowanych od powierzchni terenu oraz nakaz wykonania zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód.

Ochrona kopalin

Realizacja planu miejscowego będzie miała wpływ na zasoby naturalne występujące na obszarze gminy. W wyniku podjęcia eksploatacji istniejąca złoża kruszywa naturalnego: „Dąbrowa Góra I” (KN 9599), „Dąbrowa Góra II” (KN 10662), „Dąbrowa Góra” (KN 3666), „Jaraczewo MŁ” (KN 18018), „Skrzatusz dz. 445/2, cz. dz. 443, 444” (KN 14065) i „Skrzatusz-Działka 443, 444” (KN 11193) zostaną wyczerpane.

Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

W granicach obszaru objętego planem miejscowym nie występują stanowiska archeologiczne, zabytki oraz dobra kultury współczesnej.

10.2. OCENA STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Proponowana w ustaleniach projektu planu miejscowego struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględni wymogi ochrony środowiska, a także jest zgodna z potrzebami funkcjonalnymi i zamierzeniami gminy.

Zgodnie z ustaleniami planu celem dokumentu jest ustalenie przeznaczenia terenu eksploatacji powierzchniowej w celu umożliwienia wydobycia kopaliny ze złóż znajdujących się w obrębie gruntów leśnych, wymagających uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze, zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [25]. Projektowana inwestycja nie wprowadza radykalnych zmian w strukturze przestrzennej całej gminy. Pojawienie się nowej kopalni odkrywkowej oraz pojazdów mechanicznych spowoduje okresową zmianę sposobu zagospodarowania terenu w sąsiedztwie istniejących terenów eksploatacji powierzchniowej.

Przyjęty kierunek zagospodarowania przestrzennego terenów jest zgodny ze strukturą funkcjonalno-przestrzenną gminy określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo [18]. W granicach obszaru objętego planem wskazano tereny eksploatacji powierzchniowej.

11. WNIOSKI

11.1. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNE ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000

Realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz nie wywoła znaczących oddziaływań na obszary objęte ochroną prawną, w tym przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i spójność. Planowana zmiana przeznaczenia terenu eksploatacji powierzchniowej nie wpłynie także znacząco na cele ochrony zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Góra Dąbrowa”. Nieliczne prognozowane oddziaływania będą miały charakter lokalny i ograniczony do granic obszaru objętego opracowaniem. Przyjęte w projekcie planu miejscowego rozwiązania są zgodne z Uchwałą Nr XLIV/311/10 Rady Gminy Szydłowo z dnia 3 września 2010 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego pod nazwą „Góra Dąbrowa”, zmienioną Uchwałą Nr IV/29/11 Rady Gminy Szydłowo z dnia 10 lutego 2011 r.

Nie mniej każde ustalenie planu będzie miało wpływ na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Będzie on krótkotrwały, długotrwały, bezpośredni, pośredni, stały, często pozytywny.

Plan wprowadza szereg ustaleń (rozwiązań) zapewniających ochronę elementów środowiska przyrodniczego:

- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych m.in. poprzez: zakaz magazynowania materiałów mogących powodować zanieczyszczenie środowiska w miejscach niez izolowanych od powierzchni terenu, nakaz wykonania zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód, zaopatrzenie w wodę beczkownikami lub z własnego ujęcia, odprowadzanie ścieków do szczelnych, atestowanych zbiorników bezodpływowych, z których ścieki będą wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków, zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
- ochronę powietrza atmosferycznego poprzez stosowanie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych zgodnie z przepisami odrębnymi,

- racjonalne gospodarowanie odpadami poprzez nakaz zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi,
- racjonalne gospodarowanie masami ziemnymi poprzez nakaz formowania zboczy wyrobiska górniczego w sposób zabezpieczający przed osuwaniem się mas ziemnych przy uwzględnieniu naturalnego kąta stoku oraz nakaz wykorzystania do celów rekultywacji nadkładu magazynowanego na terenie eksploatacji powierzchniowej do wypełnienia niecki wyrobiska górniczego.

W ustaleniach planu zaproponowano także rozwiązania mające na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko dotyczących:

- ochrony przed hałasem i zapewnienia standardu akustycznego poprzez nakaz ograniczania emisji hałasu z poszczególnych terenów objętych planem w sposób zapewniający zachowanie akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej zlokalizowanych w sąsiedztwie.

W kwestii zapobiegania i ograniczania innym skutkom zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałaniu poważnym awariom zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [21], nie wolno budować tu zakładów stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenia występowania poważnych awarii.

11.2. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO, JEŚLI STWIERDZONO WYSTĘPOWANIE ZNACZĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Przyjęte w projekcie planu miejscowego rozwiązania nie naruszają zapisów zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo [18]. Szczegółowa ocena ustaleń projektu planu miejscowego wykazała, że przyjęte rozwiązania dotyczące ochrony środowiska są właściwe, zgodne z obowiązującym prawem i zapewniające rozwój zrównoważony.

Ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszary cenne przyrodniczo, w tym obszary Natura 2000 oraz integralność tych obszarów (obszar objęty planem miejscowym znajduje się w znacznej odległości od granic obszarów Natura 2000 i planowane tu inwestycje nie będą wywierały na nie wpływu) nie zachodziła konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz. Podczas sporządzania projektu dokumentu nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

11.3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Istotną rolę w kontroli realizacji postanowień projektowanego dokumentu ma Urząd Gminy Szydłowo. Zgodnie ze swoimi kompetencjami powinien monitorować bieżący stan zagospodarowania przestrzeni gminy oraz wszelkich niekorzystnych zjawisk mających wpływ na jakość środowiska przyrodniczego, czy rozwój gminy.

Skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu podlegają też ocenom i analizom prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska [32].

Kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzi na terenie Główny Inspektorat Ochrony Środowiska monitorując na bieżąco poszczególne komponenty środowiska, takie jak: powietrze, wody, gleby, klimat akustyczny, promieniowanie elektroenergetyczne i inne w zakresie określonym w przepisach szczególnych.

Niezależnie od ww. instytucji Wójt Gminy zobowiązany jest przeprowadzać okresowe kontrole przestrzegania prawa środowiska, a w konsekwencji ich przeprowadzenia, wskazane wnioski, uwagi i zalecenia przyczynią się do uzupełnienia ewentualnych uchybień w tym zakresie a tym samym poprawy stanu środowiska na danym terenie.

Ponadto kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzą instytucje do tego powołane.

Po zrealizowaniu ustaleń planu miejscowego proponuje się monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym w szczególności jakości powietrza i poziomu hałasu, w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień oraz kontrolę i ocenę zgodności wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną z ustaleniami planu miejscowego raz na rok.

Przy przeprowadzaniu analiz i monitorowaniu skutków realizacji ustaleń planu możliwe jest wykorzystanie sporządzonych uprzednio prognoz, raportów i ocen oddziaływania na środowisko. Dokumenty te stanowią istotne źródło danych niezbędne do analizy środowiska na danym terenie.

11.4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Gmina Szydłowo nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami innych państw i nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [22].

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawę prawną wykonania niniejszej prognozy stanowi Uchwała Nr XV/128/16 Rady Gminy Szydłowo z dnia 17 czerwca 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz.

Podstawę prawną wykonania samej prognozy stanowią:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [22],
 - ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. [23],
- a także dyrektywy unijne.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [22] prognoza oddziaływania na środowisko stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Celem prognozy opracowanej dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, środowisko kulturowe, zabytki i dobra materialne, będących potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

W prognozie oddziaływania na środowisko, w oparciu o wykonane opracowania dotyczące charakterystyki i stanu środowiska przedmiotowego terenu, dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszarze objętym projektem planu zagospodarowania przestrzennego na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej.

W wyniku analiz wskazuje się istotne potencjalne konflikty między użytkownikami przestrzeni, realizację założonych celów ekologicznych i ich wpływ na elementy środowiska, świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, a także możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska.

Pełen zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko oraz stopień szczegółowości informacji zawartych w opracowaniu został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pile oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu.

W prognozie dokonano przede wszystkim:

- analizy uwarunkowań przyrodniczych i oceny stanu środowiska,
- analizy celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposobów, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu miejscowego planu,
- oceny przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko skutków realizacji ustaleń planu, w tym: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne,
- oceny rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń planu,

Celem planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz.

Przedmiotem dokumentu jest ustalenie przeznaczenia terenu eksploatacji powierzchniowej w celu umożliwienia wydobywania kopaliny ze złóż znajdujących się w obrębie gruntów leśnych, wymagających uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze, zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [25].

Zakres ustaleń planu wynika z Uchwały Nr XV/128/16 Rady Gminy Szydłowo z dnia 17 czerwca 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz.

Plan miejscowy składa się z treści uchwały oraz integralnych części:

- 1) rysunek planu, zatytułowany „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz” wraz z wrysem ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo – w skali 1:1000 – załącznik nr 1;
- 2) rozstrzygnięcie Rady Gminy Szydłowo w sprawie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyłożonego do publicznego wglądu – załącznik nr 2;
- 3) rozstrzygnięcie Rady Gminy Szydłowo o sposobie realizacji zapisanych w planie zadań z zakresu infrastruktury technicznej oraz zasad ich finansowania należących do zadań własnych gminy – załącznik nr 3.

Na obszarze objętym miejscowym planem ustala się następujące przeznaczenie terenów:

- 1) teren eksploatacji powierzchniowej oznaczony symbolem PG;
- 2) tereny dróg wewnętrznych oznaczone symbolami 1KDW, 2KDW.

Przy wykonaniu prognozy uwzględniono dokumenty, które zostały opracowane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Są to m.in. dokumenty Unii Europejskiej regulujące sprawy związane z wprowadzaniem w życie koncepcji zrównoważonego rozwoju oraz zasady ochrony środowiska do polityk krajowych, dokumenty na szczeblu krajowym (m.in.: Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej), na szczeblu regionalnym (Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r., Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, programy ochrony powietrza), także dokumenty gminne (Studium uwarunkowania i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo, Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018 i inne).

Przy opracowaniu prognozy zastosowano metody opisowe dotyczące charakterystyki środowiska oraz wykorzystano dostępne wskaźniki stanu środowiska. Uwzględniono także informacje zawarte w obowiązującym Studium [18], prognozach oddziaływań na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z obszarem objętym planem miejscowym, a także innych dokumentach regionalnych i lokalnych, odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

Przedstawiono także rozwiązania przestrzenne w aspekcie ochrony środowiska oraz inne zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Do najważniejszych zasad zapisanych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz, a mających wpływ na środowisko i krajobraz terenu objętego projektem planu należą zasady w zakresie:

- ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu,
- granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa,
- szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy,
- modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej.

Prognoza składa się z trzynastu części, w tym siedmiu części merytorycznych (rozdziały od 5 do 11).

W rozdziale 5 omówiono położenie obszaru w ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych. Omówiono istniejące zainwestowanie i użytkowanie obszaru objętego miejscowym planem. Następnie scharakteryzowano poszczególne elementy środowiska przyrodniczego we wzajemnym, w tym m.in.: rzeźbę terenu, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, szatę roślinną, świat zwierzęcy, warunki klimatyczne.

Określono również stan środowiska przyrodniczego istotny z punktu widzenia omawianego obszaru, w tym jakość wód podziemnych, powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego.

Obszar objęty projektem planu miejscowego o powierzchni ok. 8,8 ha obejmuje tereny położone w północno-zachodniej części gminy Szydłowo, w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz. Środkowa, południowa i zachodnia część obszaru obejmuje teren eksploatacji powierzchniowej złóż kruszywa naturalnego, w obrębie którego prowadzone jest wydobywanie kopaliny w zasięgu ustanowionych terenów górniczych. Północna i wschodnia część obszaru obejmuje natomiast grunty leśne.

Sąsiedztwo obszaru objętego planem miejscowym stanowią przede wszystkim tereny leśne, a od strony północno-zachodniej tereny rolnicze, w części wykorzystywane na cele związane z funkcjonowaniem kopalni.

Obszar nie posiada uzbrojenia w sieci infrastruktury technicznej. Obsługa komunikacyjna realizowana jest bezpośrednio z przyległej od północy drogi gminnej nr 131174P oraz z drogi wewnętrznej przebiegającej po zachodniej stronie obszaru poprzez działkę nr ewid. 444.

Z analizy mapy sytuacyjno-wysokościowej wyraźnie wynika stosunkowo znaczne urozmaicenie rzeźby terenu. Pod względem geomorfologicznym teren stanowi fragment wzgórz czołowomorenowych o wysokości ok. 177-195 m n.p.m. W części środkowej rzeźba terenu została przekształcona na skutek powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego do wysokości ok. 171 m n.p.m.

W granicach obszaru opracowania znajduje się sześć udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego: „Dąbrowa Góra I” (KN 9599), „Dąbrowa Góra II” (KN 10662), „Dąbrowa Góra” (KN 3666), „Jaraczewo MŁ” (KN 18018), „Skrzatusz dz. 445/2, cz. dz. 443, 444” (KN 14065) i „Skrzatusz-Działka 443, 444” (KN 11193). Dla złóż „Dąbrowa Góra I” (KN 9599), Jaraczewo MŁ” (KN 18018), „Skrzatusz dz. 445/2, cz. dz. 443, 444” (KN 14065) i „Skrzatusz-Działka 443, 444” (KN 11193) ustanowiono tereny i obszary górnicze.

Obszar objęty projektem planu położony jest w zlewni rzeki Ruda, stanowiącej prawostronny dopływ Gwdy. Długość cieku wynosi 10,93 km, a powierzchnia zlewni około 104,19 km². Obszar odwadniany jest w kierunku północno-wschodnim poprzez system rowów i cieków uchodzących do rzeki Rudy.

Zgodnie z ewidencją gruntów w granicach obszaru opracowania występują gleby VI klasy bonitacyjnej. Gleby te nie wymagają uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [25].

Obszar objęty projektem planu miejscowego nie przedstawia żadnych wartości kulturowych. W granicach obszaru nie zinventaryzowano stanowisk archeologicznych.

Obszar objęty planem położony jest w granicach jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 26. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., stan ilościowy i chemiczny JCWPd nr 26 określono jako dobry. Tym samym brak jest zagrożenia dla nieosiągnięcia celów środowiskowych (dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego). Jak wynika z badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego w 2016 r. w punkcie pomiarowym w miejscowości Równopole (gmina Kaczory) w granicach JCWPd nr 26 wykazano III klasę jakości.

Obszar objęty planem miejscowym położony jest w granicach JCWP „Ruda” stanowiącej naturalną część wód. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., stan JCWP określono jako dobry. Według oceny stanu jednolitych części wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2017 dla rzeki Rudy w punkcie pomiarowo-kontrolnym Piła wykazano stan poniżej dobrego w klasie elementów chemicznych oraz zły stan ekologiczny.

Potencjalne źródła zanieczyszczenia atmosfery w rejonie obszaru opracowania to emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z terenu eksploatacji powierzchniowej, drogi gminnej i wewnętrznej, emisja zanieczyszczeń pochodzących ze sprzętu rolniczego i sektora komunalno-bytowego.

Obszar opracowania położony jest w sąsiedztwie drogi gminnej nr 131174P i drogi wewnętrznej, dla których nie przeprowadzono pomiarów natężenia ruchu. Należy przypuszczać, iż ze względu na lokalny charakter ciągów komunikacyjnych i stosunkowo niewielkie natężenie ruchu, drogi te nie stanowią istotnego źródła hałasu.

Na obszarze objętym projektem planu nie znajdują się napowietrzne linie elektroenergetyczne.

Obszar objęty projektem planu miejscowego nie jest zagrożony występowaniem zjawisk powodziowych, nie jest także narażony na procesy osuwania się mas ziemnych.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz istnieje ryzyko braku realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjętych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo [18]. W przypadku pozostawienia dotychczasowych funkcji nie prognozuje się zmian istniejącego stanu środowiska.

Ewentualny brak realizacji planu spowoduje zahamowanie rozwoju gminy, a przede wszystkim nie uruchomi nowych terenów przeznaczonych pod eksploatację powierzchniową. Niezrealizowanie postanowień planu spowoduje także umniejszenie potencjalnych dochodów gminy z tytułu m.in. opłaty eksploatacyjnej.

Plan miejscowy określi przeznaczenie pod tereny eksploatacji powierzchniowej stanowiące kontynuację działalności górniczej prowadzonej w bezpośrednim sąsiedztwie granic obszaru. Dla kontynuacji eksploatacji kruszywa przewiduje się wystąpienie o nowe koncesje, w ramach których na obszarze objętym opracowaniem wyznaczone zostaną obszary i tereny górnicze. W granicach obszaru górniczego przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji. Natomiast granice projektowanych terenów górniczych obejmować będą przestrzeń ewentualnych szkodliwych wpływów robót górniczych zakładu górniczego.

W granicach obszaru objętego projektem planu występują obszary lub obiekty podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [24]. Obszar opracowania położony jest częściowo w obrębie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Góra Dąbrowa”, ustanowionego Uchwałą Nr XLIV/311/10 Rady Gminy Szydłowo z dnia 3 września 2010 r., zmienioną Uchwałą Nr IV/29/11 Rady Gminy Szydłowo z dnia 10 lutego 2011 r. Całkowita powierzchnia zespołu wynosi 170,93 ha. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Góra Dąbrowa” ustanowiono w celu ochrony krajobrazu naturalnego i kulturowego, zachowania walorów historycznych, widokowych, przyrodniczych i estetycznych, zapobieganiu trwałym zniekształceniom i zmianom ukształtowania powierzchni ziemi oraz zachowaniu rolniczo-leśnego charakteru obszaru przy jednoczesnym umożliwieniu rozwoju funkcji pielgrzymkowych i turystycznych.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań pozwoliła zidentyfikować problem ochrony środowiska, istotny z punktu widzenia realizacji ustaleń planu. Jest nim konieczność rekultywacji terenów poeksploatacyjnych.

W następnym w rozdziale omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, m.in. w takich dokumentach i opracowaniach jak: Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 oraz dokumentach strategicznych dla województwa wielkopolskiego i gminy Szydłowo.

Na etapie prognozy brak jest podstaw do określenia znaczących oddziaływań na środowisko realizacji ustaleń planu miejscowego, choć nigdy nie można wykluczyć takich oddziaływań. W rozdziale 9 przedstawiono przewidywane oddziaływanie projektu ustaleń planu na środowisko.

W pierwszej kolejności oceniono wpływ proponowanych rozwiązań na obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru. Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz położony jest częściowo w obrębie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Góra Dąbrowa”,

ustanowionej Uchwałą Nr XLIV/311/10 Rady Gminy Szydłowo z dnia 3 września 2010 r., zmienioną Uchwałą Nr IV/29/11 Rady Gminy Szydłowo z dnia 10 lutego 2011 r. Całkowita powierzchnia zespołu wynosi 170,93 ha. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Góra Dąbrowa” ustanowiono w celu ochrony krajobrazu naturalnego i kulturowego, zachowania walorów historycznych, widokowych, przyrodniczych i estetycznych, zapobieganiu trwałym zniekształceniom i zmianom ukształtowania powierzchni ziemi oraz zachowaniu rolniczo-leśnego charakteru obszaru przy jednoczesnym umożliwieniu rozwoju funkcji pielgrzymkowych i turystycznych. Ocenę wpływu proponowanych rozwiązań zawartych w projekcie planu miejscowego należy odnieść do ich zgodności z celami ochrony zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Góra Dąbrowa”. Do inwestycji zapisanych w ustaleniach projektu planu miejscowego, których realizacja mogłaby spowodować największy wpływ na cele ochrony zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Góra Dąbrowa” zaliczyć należy rozwój terenu eksploatacji powierzchniowej w bezpośrednim jego sąsiedztwie. W odniesieniu do ustalonych celów ochrony wskazać należy, że w planie miejscowym w granicach obszaru objętego formą ochrony przyrody ustalono przeznaczenie terenu drogi wewnętrznej zgodnie z aktualnym sposobem użytkowania gruntów. W granicach obszaru chronionego nie dokonano zmiany dotychczasowego przeznaczenia, a tym samym ustalenia projektu planu miejscowego nie wpłyną znacząco na zmiany krajobrazu naturalnego i kulturowego, zachowanie walorów historycznych, widokowych, przyrodniczych i estetycznych, czy też nie spowodują zniekształceń i zmian ukształtowania powierzchni ziemi czy naruszenie rolniczo-leśnego charakteru obszaru położonego w granicach zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Góra Dąbrowa”. Projekt planu miejscowego ma na celu ustalenie przeznaczenia terenu eksploatacji powierzchniowej poza granicami obszaru objętego formą ochrony przyrody. Analizując zgodność ustaleń projektu planu miejscowego z zakazami obowiązującymi na terenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Góra Dąbrowa” należy stwierdzić, że realizacja dokumentu w granicach obszaru chronionego nie spowoduje wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu. Obszar objęty planem miejscowym nie obejmuje naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych. Ponadto ustalenia planu miejscowego nie dają podstaw dla wylewania gnojowicy, czy umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry.

Następnie przeprowadzono analizę przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym na: różnorodność biologiczną oraz zmiany pokrywy roślinnej i świata zwierzęcego, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne, powierzchnię ziemi łącznie z glebą, krajobraz, klimat (w tym klimat akustyczny), zabytki, zdrowie ludzi i dobra materialne oraz pola elektromagnetyczne.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na następujące komponenty środowiska:

- Obszar opracowania charakteryzuje się zróżnicowaną wartością z przyrodniczego punktu widzenia. Tereny położone w środkowej i zachodniej części obszaru zostały trwale przekształcone w wyniku działalności górniczej. Planowany sposób zagospodarowania obszaru niekorzystnie wpłynie, z przyrodniczego punktu widzenia, na istniejące tereny leśne zajmujące północną i wschodnią część obszaru. Likwidacji ulegną siedliska boru mieszanego świeżego z dominującym udziałem sosny. W związku z powyższym konieczne będą odpowiednie działania kompensujące mające na celu zapewnienie równowagi w przyrodzie na analizowanym obszarze, odtworzenie warunków lub naprawę szkód.
- Realizacja ustaleń planu miejscowego może wpłynąć w sposób bezpośredni i stały na warunki bytowania drobnej zwierzyny, ale tylko do czasu zakończenia rekultywacji i sukcesywnej samoistnej renaturalizacji obszaru. Dlatego należy przeprowadzić inwentaryzację, m.in. pod kątem gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową w związku z obowiązującym zakazem niszczenia ich siedlisk i ostoi. Wprowadzenie bariery, jaką stanowić będzie kopalnia wraz z ogrodzeniami, może przerwać istniejące obecnie w otwartej przestrzeni ciągi migracyjne zwierząt. W związku z funkcjonowaniem zakładu górniczego (hałas, spaliny, drgania, zagrożenia fizyczne) fauna wymigruje okresowo na tereny sąsiednie. Na terenach bezpośredniej lokalizacji inwestycji, w związku z likwidacją pokrywy glebowej, nastąpi także likwidacja fauny glebowej.
- Na obszarze objętym planem miejscowym nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z występowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, takich jak np. obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych. Zagrożeniem dla ludzi i dóbr materialnych może być wystąpienie coraz częściej pojawiających się niekorzystnych zjawisk meteorologicznych, m.in.: burz, huraganów, deszczy nawalnych.
- Nie należy spodziewać się znaczących wpływów na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Nowa inwestycja nie spowoduje wzrostu zapotrzebowania na wodę i wzrost ilości produkowanych ścieków. Zaopatrzenie w wodę do celów socjalnych odbywać się będzie beczkowozami lub z własnego ujęcia. Odprowadzanie ścieków odbywać się będzie do szczelnych, atestowanych zbiorników bezodpływowych, z których ścieki będą wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków. Korzystnym działaniem dla ochrony wód powierzchniowych i podziemnych będzie zmniejszenie odpływu wód opadowych i roztopowych z terenów objętych planem miejscowym. Wprowadza się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do dołów chłonnych lub do

zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi. Takie działania będzie miało długoterminowe, pozytywne i pożądane skutki dla środowiska.

- Na skutek realizacji ustaleń planu miejscowego nie prognozuje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Oddziaływanie ustaleń dokumentu na powietrze atmosferyczne będzie uzależnione procesów technologicznych związanych z funkcjonowaniem zakładu górniczego oraz natężenia ruchu maszyn i pojazdów w obrębie terenu eksploatacji powierzchniowej.
- Podjęcie eksploatacji spowoduje trwałą zmianę rzeźby terenu. W pierwszej kolejności mają być eksploatowane zasoby znajdujące się od strony istniejącego wyrobiska poeksploatacyjnego. Następnie eksploatacja obejmie pozostałe części złóż. W wyniku eksploatacji zostanie usunięta seria nadkładu (gleba) oraz udokumentowana seria złożowa. Bezpośrednio przed eksploatacją złoża zostanie odspojony nadkład. Dno wyrobiska poeksploatacyjnego kształtować się będzie na głębokości od 14,0 do 18,0 m p.p.t., tj. na rzędnych od ok. 155 do 185 m n.p.m. Wyrobisko będzie całkowicie suche. Inwestor nie przewiduje przeróbki, przesiewu kruszywa. Będzie ono zbywane w stanie naturalnym. Bezpośrednio przed eksploatacją odspojony zostanie nadkład, które zostanie uformowany w wały okalające wyrobisko. Po zakończeniu eksploatacji nadkład zostanie wykorzystany do rekultywacji wyrobiska.
- W zakresie kształtowania walorów krajobrazowych na obszarze opracowania istotne znaczenie mają ustalania planu dotyczące prac rekultywacyjnych. Największy wpływ na krajobraz będzie związany z okresem eksploatacji złóż kruszywa. Zlokalizowanie inwestycji wpłynie jednak tylko okresowo na pogorszenie estetyki krajobrazu. Bardzo istotne jest wyznaczenie wysokich standardów kształtowania nowego zagospodarowania silnie przekształconego terenu. Istnieje niebezpieczeństwo niepodjęcia prac rekultywacyjnych lub niewłaściwego ich przeprowadzenia. Biorąc pod uwagę charakter otoczenia oraz wcześniejsze funkcje omawianego terenu, istotne znaczenie ma zachowanie leśnego lub rolnego kierunku prac rekultywacyjnych.
- Realizacja planu miejscowego będzie miała wpływ na zasoby naturalne występujące na obszarze gminy. W wyniku podjęcia eksploatacji istniejąca złoża kruszywa naturalnego: „Dąbrowa Góra I” (KN 9599), „Dąbrowa Góra II” (KN 10662), „Dąbrowa Góra” (KN 3666), „Jaraczewo MŁ” (KN 18018), „Skrzatusz dz. 445/2, cz. dz. 443, 444” (KN 14065) i „Skrzatusz-Działka 443, 444” (KN 11193) zostaną wyczerpane.
- Realizacja ustaleń planu miejscowego nie spowoduje negatywnych oddziaływań na zabytki. Obszar objęty projektem planu miejscowego nie przedstawia żadnych wartości kulturowych. W granicach obszaru nie zinwentaryzowano stanowisk archeologicznych.
- Planowane przedsięwzięcie będzie źródłem emisji hałasu do środowiska na etapie użytkowania. Po terenie przedsięwzięcia poruszać się będzie maksymalnie 11 samochodów ciężarowych na dobę. Na tym terenie będą również pracowały dwie maszyny urabiające, tj. koparka i ładowarka. Wydobywanie odbywać się będzie wyłącznie w porze dziennej. Nie przewiduje się przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska na terenach objętych akustyczną ochroną.

Realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz nie wywoła znaczących oddziaływań na obszary objęte ochroną prawną, w tym przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i spójność. Planowana zmiana przeznaczenia terenu eksploatacji powierzchniowej nie wpłynie także znacząco na cele ochrony zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Góra Dąbrowa”. Nieliczne prognozowane oddziaływania będą miały charakter lokalny i ograniczony do granic obszaru objętego opracowaniem. Przyjęte w projekcie planu miejscowego rozwiązania są zgodne z Uchwałą Nr XLIV/311/10 Rady Gminy Szydłowo z dnia 3 września 2010 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego pod nazwą „Góra Dąbrowa”, zmienioną Uchwałą Nr IV/29/11 Rady Gminy Szydłowo z dnia 10 lutego 2011 r.

Nie mniej każde ustalenie planu będzie miało wpływ na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Będzie on krótkotrwały, długotrwały, bezpośredni, pośredni, stały, często pozytywny.

Plan wprowadza szereg ustaleń (rozwiązań) zapewniających ochronę elementów środowiska przyrodniczego:

- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych m.in. poprzez: zakaz magazynowania materiałów mogących powodować zanieczyszczenie środowiska w miejscach niezolowanych od powierzchni terenu, nakaz wykonania zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód, zaopatrzenie w wodę beczkowozami lub z własnego ujęcia, odprowadzanie ścieków do szczelnych, atestowanych zbiorników bezodpływowych, z których ścieki będą wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków, zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
- ochronę powietrza atmosferycznego poprzez stosowanie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- racjonalne gospodarowanie odpadami poprzez nakaz zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi,
- racjonalne gospodarowanie masami ziemnymi poprzez nakaz formowania zboczy wyrobiska górniczego w sposób zabezpieczający przed osuwaniem się mas ziemnych przy uwzględnieniu naturalnego kąta stoku

oraz nakaz wykorzystania do celów rekultywacji nadkładu magazynowanego na terenie eksploatacji powierzchniowej do wypełnienia niecki wyrobiska górniczego.

W ustaleniach planu zaproponowano także rozwiązania mające na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko dotyczących:

- ochrony przed hałasem i zapewnienia standardu akustycznego poprzez nakaz ograniczania emisji hałasu z poszczególnych terenów objętych planem w sposób zapewniający zachowanie akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej zlokalizowanych w sąsiedztwie.

W kwestii zapobiegania i ograniczania innym skutkom zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałaniu poważnym awariom zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [21], nie wolno budować tu zakładów stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenia występowania poważnych awarii.

W części 11 odniesiono się do rozwiązań w stosunku do rozwiązań zawartych w planie miejscowym oraz zagadnień dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszary cenne przyrodniczo, w tym obszary Natura 2000 oraz integralność tych obszarów (obszar objęty planem miejscowym znajduje się w znacznej odległości od granic obszarów Natura 2000 i planowane tu inwestycje nie będą wywierały na nie wpływu) nie zachodziła konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz. Podczas sporządzania projektu dokumentu nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Po zrealizowaniu ustaleń miejscowego planu proponuje się monitoring poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień oraz kontrolę i ocenę zgodności wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną z ustaleniami planu miejscowego.

Gmina Szydłowo nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami innych państw i nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Reasumując, realizacja ustaleń planu nie powinna przyczynić się do pogorszenia jakości środowiska, a tym samym problemów dalszego utrzymania istniejących walorów przyrodniczych obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz.

Można uznać, iż przy mało zróżnicowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej obszaru przedstawiony projekt ustaleń planu wskazuje na racjonalny sposób użytkowania i zagospodarowania analizowanych terenów. Umożliwi rozwój inwestycji związanych z eksploatacją złoża kruszywa naturalnego i późniejszą jego rekultywację.

13. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW WYKORZYSTANYCH PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY

1. Agrochemiczne badania gleb Wielkopolski w latach 2000-2004. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Poznaniu Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań 2005 r. [1]
2. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018 [2]
3. Balcerkiewicz St., Wojterska M. 1993 – Filokompleksy krajobrazowe i ich znaczenie w studiach nad koncepcją sieci wielkoprzestrzennych obszarów chronionych Środkowej Wielkopolski – Badania Fizjograficzne nad Polską Zach. PTPN T. XLII seria B P-ń. [3]
4. Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce 2018. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa Internetowa baza danych www.pig.gov.pl [4]
5. Decyzja Wójta Gminy Szydłowo z dnia 1 grudnia 2016 r. o środowiskowych uwarunkowaniach bez przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, dla realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko pod nazwą: Powierzchniowa (odkrywkowa) eksploatacja kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego „JARACZEWO MŁ” [5]
6. Decyzja Wójta Gminy Szydłowo z dnia 19 maja 2017 r. o środowiskowych uwarunkowaniach bez przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko polegającego na powierzchniowej (odkrywkowej) eksploatacji kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego „DĄBROWA GÓRA I” [6]
7. Jendrośka J. Bar M. 2005 – Prawo ochrony środowiska Podręcznik, Centrum Prawa Ekologicznego, Wrocław [7]
8. Komputerowa mapa podziału hydrograficznego Polski MPHP (wersja październik 2007) [8]
9. Matuszkiewicz J. M. 1993 – Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, PAN Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Prace Geograficzne nr 158 Wydawnictwo PAN [9]
10. Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym. Uchwała Nr XXXI/810/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r. [10];
11. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania. Uchwała Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. [11]
12. Prognoza oddziaływania na środowisko Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania. WBPP Poznań 2017 r. [12]
13. Prognoza oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo, Poznań 2014 [13]
14. Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030. Poznań 2019 r. [14]
15. Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2020. Uchwała Nr XXII/580/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2016 r. [15]
16. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2019. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. Poznań 2020 r. [16]
17. Stan Środowiska w Wielkopolsce. Raport 2017. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu 2017 [17]
18. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo (projekt) [18]
19. Woś A. 1994 - Klimat Niziny Wielkopolskiej Wydawnictwo Naukowe UAM Poznań [19]
20. Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. Uchwała Nr XVI/287/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 r. [20]
21. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zmianami) [21]
22. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zmianami) [22]
23. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zmianami) [23]
24. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1333 ze zmianami) [24]
25. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161 ze zmianami) [25]
26. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zmianami) [26]
27. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55) [27]
28. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1064 ze zmianami) [28]
29. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 797 ze zmianami) [29]
30. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 282 ze zmianami) [30]

31. Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2410 ze zmianami) [31]
32. Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 995 ze zmianami) [32]
33. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1311) [33]
34. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112) [34]
35. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395) [35]
36. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448) [36]
37. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. z 2005 r. Nr 263, poz. 2202) [37]

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisany, Tomasz Kuźniar, jako autor prognozy oddziaływania na środowisko projektu **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo w obrębach geodezyjnych Jaraczewo i Skrzatusz**, oświadczam, że spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zmianami), tj. ukończyłem, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia magisterskie i brałem udział w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Tomasz Kuźniar